

สถิติข้อมูลพื้นฐานทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญของจังหวัดเพชรบุรี
ประจำปี 2568

เนื้อหา/สาระ

1. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัดเพชรบุรี
2. ข้อมูลด้านกายภาพของจังหวัดเพชรบุรี
3. ข้อมูลด้านการปกครอง
4. ข้อมูลประชากร
5. ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม
6. ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค
7. ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัดเพชรบุรี
8. ข้อมูลด้านแรงงาน
9. ข้อมูลโรงงานอุตสาหกรรม
10. ข้อมูลด้านชลประทาน
11. ข้อมูลด้านการเกษตร
12. ข้อมูลด้านปศุสัตว์
13. ข้อมูลด้านประมง
14. ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร
15. สหกรณ์ สถาบันเกษตรกร และองค์กรเกษตรกร
16. จำนวนอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัดเพชรบุรี
17. ข้อมูลส่งเสริมระบบเกษตรแปลงใหญ่จังหวัดเพชรบุรี
18. โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร
19. การเก็บรักษาสินค้าเกษตรและการกระจายสินค้า

รวบรวมโดย : นางสาววันเพ็ญ วารีเพชร เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล
กลุ่มสารสนเทศการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี

(มิถุนายน 2569)

ส่วนที่ 2

สถิติข้อมูลพื้นฐานทั่วไปและข้อมูลด้านการเกษตรที่สำคัญ ของจังหวัดเพชรบุรี ปี 2568

1. ข้อมูลทั่วไปของจังหวัด

◆ ความเป็นมาของจังหวัดเพชรบุรี

เพชรบุรีเป็นเมืองที่เคยรุ่งเรืองมาตั้งแต่สมัยโบราณและเป็นเมืองหน้าด่านที่สำคัญของไทยในกลุ่มหัวเมืองฝ่ายตะวันตก มีการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศ มีหลักฐานชื่อเรียกปรากฏในหนังสือชาวต่างประเทศ เช่น ชาวฮอลันดาเรียกว่า “พิพริย์” ชาวฝรั่งเศสเรียกว่า “พิพฟิล” และ “พิพรี” จึงสันนิษฐานกันว่าชื่อ “เมืองพริบพรี” ซึ่งเป็นชื่อเดิมของเมืองเพชรบุรี ซึ่งสอดคล้องกับ ชื่อวัดพริบพริที่เป็นวัดเก่าแก่วัดหนึ่งของจังหวัด และที่วัดแห่งนี้ยังเป็นสถานที่ตั้งเสาชิงช้างอีกด้วย

เพชรบุรี (ศรีชัยวัชรบุรี) เป็นเมืองเก่าแก่มาแต่โบราณ เคยเป็นอาณาจักรเล็ก ๆ อาณาจักรหนึ่ง เพชรบุรีมีปรากฏเป็นหลักฐานมาตั้งแต่สมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 เช่น พระปรางค์ 5 ยอด ณ วัดมหาธาตุวรวิหาร และปราสาทหินศิลาแลง ณ วัดกำแพงแลง เป็นต้น โดยที่มาของชื่อเมืองนั้นอาจเรียกตามตำนานที่เล่าสืบกันมาว่าในสมัยโบราณเคยมีแสงระยิบระยับในเวลาค่ำคืนที่เขาด่น ทำให้ชาวบ้านเข้าใจว่ามีเพชรพลอยบนเขานั้น จึงพากันไปค้นหาแต่ก็ไม่พบ จึงได้ออกค้นหาในเวลากลางคืนแล้วใช้ปูนที่ใช้สำหรับกินหมากป้ายเป็นตำหนิไว้เพื่อมาค้นหาในเวลากลางวันแต่ก็ไม่พบ บ้างก็ว่าเรียกตามชื่อของแม่น้ำเพชรบุรี เมืองเพชรบุรีมีศิลปวัตถุมากมาย เป็นหลักฐานที่แสดงว่าเพชรบุรีเคยเป็นบ้านเมืองที่มีผู้คนอาศัยอยู่เป็นชุมชนถาวรมาตั้งแต่สมัยทวารวดี เช่น ศิลปะปูนปั้น

ตั้งแต่สมัยสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชจนถึงแผ่นดิน สมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ไทยยังคงทำสงครามกับพม่ามาโดยตลอด ซึ่งเจ้าเมืองและชาวเมืองเพชรบุรีก็ยังคงมีส่วนในการทำสงครามดังกล่าว จนเมื่อพม่าตกเป็นของอังกฤษ บทบาทของเมืองเพชรบุรีที่มีต่อเมืองหลวงและราชสำนักจึงค่อยๆ เปลี่ยนไป

พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงโปรดปรานเมืองเพชรบุรี ตั้งแต่ครั้งยังทรงผนวชอยู่เมื่อขึ้นครองราชย์แล้ว โปรดให้สร้างพระราชวัง วัด และพระเจดีย์ใหญ่ขึ้นบนเขาเตี้ย ๆ ใกล้กับตัวเมืองและพระราชทานนามว่า “พระนครคีรี” ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระราชวังอีกแห่งหนึ่งในตัวเมืองเพชรบุรี คือ “พระรามราชนิเวศน์” หรือที่เรียกกันภาษาชาวบ้านว่า “วังบ้านปืน” และด้วยความเชื่อที่ว่าอากาศชายทะเลและน้ำทะเล อาจบรรเทาอาการเจ็บป่วยได้ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างพระราชวัง “พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน” ขึ้นที่ชายหาดชะอำเพื่อใช้เป็นที่ประทับรักษาพระองค์

ตราประจำจังหวัดเพชรบุรี

เขาวัง หมายถึง เขาวังที่ตั้งของพระนครคีรี ซึ่ง ร. 4 ทรงสร้าง และ
พระเจดีย์ พระธาตุจอมเพชร นับเป็นเจดีย์คู่บ้านคู่เมือง
ฝิ่นนา หมายถึง เมืองเกษตรกรรมและความอุดมสมบูรณ์
ต้นตาลโตนด หมายถึง ต้นไม้สัญลักษณ์ของจังหวัด

ดอกไม้ประจำจังหวัด : จังหวัดเพชรบุรี ไม่มีการกำหนดดอกไม้
ประจำจังหวัดอย่างเป็นทางการ แต่ได้ใช้ดอกลิ้นทมหรือดอกลีลาวดี
เป็นสัญลักษณ์ เสมือนเป็นดอกไม้ประจำจังหวัด

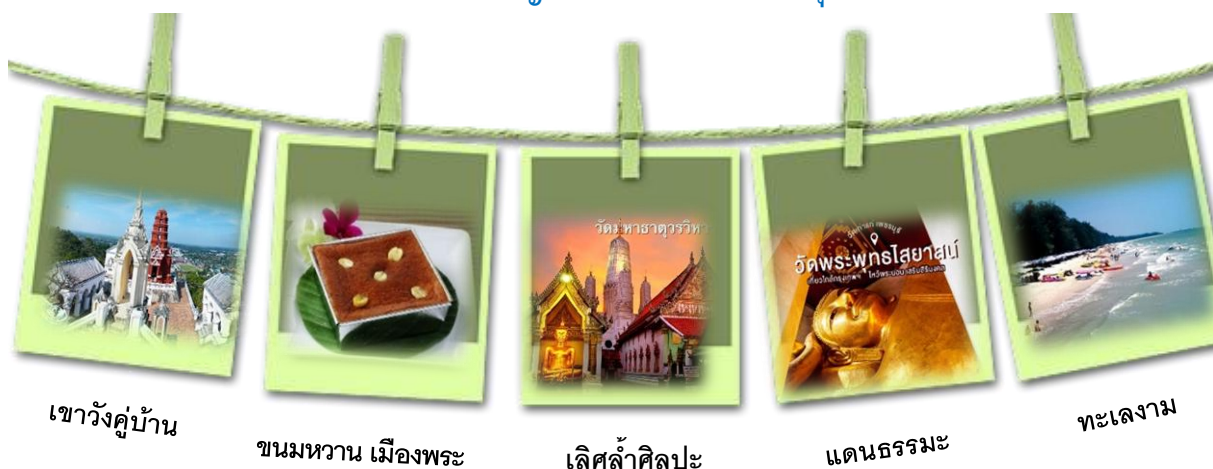
ต้นไม้ประจำจังหวัด : ต้นหว่า

ชื่อวิทยาศาสตร์ : *Syzygium cumin*

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ : เป็นไม้ยืนต้นสูง 10-25 เมตร

ลักษณะทั่วไป : ต้นหว่าเป็นไม้ยืนต้นสูง 10-25 เมตร ใบเป็นใบเดี่ยวออก
ตรงข้าม แผ่นใบรูปรีหรือรูปไข่กลับ ปลายใบแหลม โคนใบมน ดอกสีขาว
ออกเป็นช่อตามง่ามใบ เกสรยาวเป็นพู่ ผลเป็นผลสดรูปรี

คำขวัญประจำ จังหวัดเพชรบุรี

เขาวังคู่บ้าน

ขนมหวาน เมืองพระ

เลิศล้ำศิลปะ

แดนธรรมะ

ทะเลงาม

2.3) ลักษณะดิน (ที่มา:กรมพัฒนาที่ดิน)

กลุ่มชุดดินที่ 21 ชุดดินเพชรบุรี (Petchaburi series: Pb) การจำแนกดิน Fine-silty, mixed, active, isohyperthermic Aquic Haplustalfs เกิดจากตะกอนน้ำพามาทับถมอยู่บนส่วนต่ำของเนินตะกอนรูปตะพักลำน้ำค่อนข้างใหม่หรือสันดินริมน้ำสภาพพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน 0-2% การระบายน้ำ-เลว การไหลบ่าของน้ำบนผิวดิน-ช้า ซึมผ่านได้ของน้ำ-ช้า การแพร่กระจายพบบริเวณที่ราบลุ่มภาคกลาง

ความลึก (ซม.)	อินทรีย์วัตถุ	ความจุ แลกเปลี่ยน แคตไอออน	ความอิ่มตัว เบส	ฟอสฟอรัส ที่เป็น ประโยชน์	โพแทสเซียม ที่เป็น ประโยชน์	ความอุดม สมบูรณ์
0-25	ปานกลาง	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง
25-50	ต่ำ	สูง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ
50-100	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	ต่ำ	ต่ำ	ต่ำ

- การจัดเรียงชั้นดิน Ap-Bt ลักษณะและสมบัติดิน เป็นดินลึก

ดินบน เป็นดินร่วนปนทราย ดินร่วนหรือดินร่วนปนทรายแป้ง สีนํ้าตาลหรือสีนํ้าตาลปนเทา ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อย (pH ๕.๕-๖.๕)

ดินบนตอนล่าง เป็นดินร่วนปนดินเหนียวหรือดินร่วนเหนียวปนทราย สีนํ้าตาลหรือสีนํ้าตาลปนเหลือง จะพบจุดประเล็กน้อยปฏิกิริยาดิน เป็นกรดเล็กน้อย (pH ๖.๕)

ดินล่างตอนล่าง เป็นดินร่วนเหนียวปนทราย สีนํ้าตาลปนเหลืองจุดประสีนํ้าตาลเข้ม ปฏิกิริยาดิน เป็นกรดปานกลาง (pH ๖.๐)

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์ ทำนา ต้องมีการปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใส่ปุ๋ยอินทรีย์ จำพวกปุ๋ยคอก หรือปุ๋ยหมัก เพื่อปรับปรุงคุณสมบัติของดินทั้งทางกายภาพและทางเคมีให้ดีขึ้น ทำให้ดินมีความสามารถในการอุ้มน้ำได้ดีขึ้น และช่วยให้ดูดซับธาตุอาหารไว้ได้ดีขึ้น ไม่ถูกชะล้างไปได้โดยง่าย

☞ **สภาพการใช้ที่ดิน** (ที่มา : สถานีพัฒนาที่ดิน/กรมป่าไม้)

การใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก (Agri-Map analytic)

- พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม จำนวน 666,804.37 ไร่
- พื้นที่ทำการเกษตรที่ไม่เหมาะสม จำนวน 9,964.57 ไร่

ตารางที่ 1 การใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดิน

ที่	ชนิดพืช	พื้นที่ทำการเกษตร (ไร่)	
		เหมาะสม (ไร่)	ไม่เหมาะสม (ไร่)
1	ข้าว	575,165.01	8,607.80
2	สับปะรด	25,254.98	1,300.53
3	อ้อยโรงงาน	66,384.37	56.14
รวม		666,804.37	9,964.57

2.4) ลักษณะภูมิอากาศ

◆ ฤดูกาล

จังหวัดเพชรบุรีอยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมที่พัดเวียนเป็นประจำเป็นฤดูกาล 2 ชนิดคือพัดจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือในฤดูหนาวเรียกว่าฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้จังหวัดเพชรบุรีซึ่งอยู่ทางตอนบนของภาคใต้ฝั่งตะวันออกเฉียงเหนือมีฝนน้อยในช่วงฤดูหนาวและมีอากาศเย็นเป็นครั้งคราวคล้ายคลึงกับภาคกลาง แต่ในช่วงต้นฤดูอาจมีฝนตกชุกได้ส่วนมรสุมอีกชนิดหนึ่งคือมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ลมนี้จะพัดประจำในฤดูฝนและเป็นลมที่พัดผ่านมหาสมุทรอินเดีย จึงทำให้ประเทศไทยมีฝนตกมาก แต่เนื่องจากจังหวัดเพชรบุรีอยู่หลังทิวเขาตะนาวศรี ซึ่งปิดกั้นทางลมนี้ไว้จึงเป็นที่อับฝนและมีฝนตกน้อยในช่วงฤดูฝน ฝนส่วนใหญ่จะตกมากในช่วงฤดูหนาว คือระหว่างเดือนตุลาคมถึงพฤศจิกายน ฤดูกาลของจังหวัดเพชรบุรี พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศไทยแบ่งออกเป็น 3 ฤดู ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ ถึงกลางเดือนพฤษภาคม

ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม ถึงกลางเดือนตุลาคม

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคม ถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์

2.5) ปริมาณน้ำฝน (ย้อนหลังข้อมูล 10 ปี)

ตารางที่ 2 ปริมาณน้ำฝน ปี 2559-2568

ปี	ปริมาณน้ำฝน (มม.)
2559	1,133.0
2560	1,500.2
2561	1,047.5
2562	585.6
2563	914.5
2564	1,042.4
2565	1,132.5
2566	452.4
2567	912.1
2568	649.3

(ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยาเพชรบุรี)

2.6) อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

อุณหภูมิ เนื่องจากจังหวัดเพชรบุรีอยู่ทางตอนบนของภาคใต้ฝั่งตะวันออกเฉียงเหนือลักษณะอากาศจึงคล้ายคลึงกับภาคกลาง แต่เนื่องจากอยู่ใกล้ทะเลจึงได้รับไอน้ำและความชุ่มชื้นจากทะเลในฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดผ่านอ่าวไทยทำให้ไม่หนาวมากในฤดูหนาว และไม่ร้อนมากในฤดูร้อน

อุณหภูมิตั้งแต่เดือนวันที่ 1 มกราคม 2568 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2568 อุณหภูมิต่ำสุดวัดได้ 13.9 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิสูงสุดวัดได้ 36.2 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี 28.19 องศาเซลเซียส และปริมาณน้ำฝนรวม 649.3 มิลลิเมตร จำนวนวันที่ฝนตกจำนวน 98 วัน

ตารางที่ 3 อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์สูงสุด-ต่ำสุด (ข้อมูลย้อนหลัง 10 ปี)

ปี	อุณหภูมิ (°C)			ความชื้นสัมพัทธ์(%)		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
2558	38.8	16.7	28.71	99	38	75.99
2559	38.7	15.9	28.90	99	32	76.69
2560	38.5	15.6	28.44	99	39	76.67
2561	37.4	18.5	27.95	99	42	78.94
2562	35.75	22.72	28.99	95.33	49.67	75.97
2563	37.8	18.3	28.97	99	43	76.59
2564	37.9	15.0	28.64	99	40	78.23
2565	36.5	17.6	28.13	100	41	77.96
2566	36.7	15.5	28.40	98	38	69.94
2567	36.5	16.9	29.09	98	42	76.96
2568	36.2	13.9	28.19	98	35	75.64

(ที่มา:สถานีอุตุนิยมวิทยาเพชรบุรี)

2.7) แหล่งน้ำธรรมชาติ เช่น แม่น้ำ คลอง บึง (ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัด/ทส.)

จังหวัดเพชรบุรี จัดอยู่ในกลุ่มจังหวัดภาคกลางกลุ่มตะวันตก ที่มีพื้นที่ทั้งหมด 6,225 ตารางกิโลเมตร หรือ 3,890,711 ไร่ เป็นพื้นที่การเกษตร 796,224 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 20.46 ของพื้นที่ทั้งจังหวัด มีพื้นที่อยู่ในเขตชลประทาน 483,813 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 60.76 ของพื้นที่การเกษตร

1) **แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ** ได้แก่ แม่น้ำเพชรบุรี เป็นแม่น้ำสายสำคัญของจังหวัดเพชรบุรี ต้นกำเนิดจากทิวเขาตะนาวศรีกั้นระหว่างชายแดนไทย-พม่า เขตอำเภอแก่งกระจาน สามารถแยกเป็น 3 ตอน คือ **แม่น้ำเพชรบุรีตอนต้น** โดยเริ่มจากต้นน้ำอ่างเก็บน้ำแก่งกระจาน ไหลผ่านหุบเขาและที่ราบสูงระยะทาง 100 กิโลเมตร ประกอบด้วยลำห้วยสาขาสำคัญ เช่น ห้วยน้ำซับ ห้วยน้ำเคเมย ห้วยแม่ประโคน ห้วยแม่สะเรียง แม่น้ำบางกลอย ฯลฯ

แม่น้ำเพชรบุรีตอนกลาง จากอ่างเก็บน้ำแก่งกระจาน - เขื่อนเพชร ระยะทาง 65 กิโลเมตร มีลำห้วยสาขาสำคัญ คือ

- ห้วยแม่ประจันต์ ในฤดูน้ำหลากจะมีน้ำผ่านประมาณ 400 - 500 ลบ.ม./วินาที อยู่ทางฝั่งซ้ายของแม่น้ำเพชรบุรี ไหลจากทิศตะวันตกเฉียงเหนือไปทิศตะวันออกเฉียงใต้

- ห้วยผาก ในฤดูน้ำหลากมีน้ำผ่านประมาณ 100-150 ลบ.ม./วินาที อยู่ทางฝั่งขวาของแม่น้ำเพชรบุรี ไหลจากทิศใต้ไปทิศเหนือ

แม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง จากเขื่อนเพชร -ปากน้ำเขตอำเภอบ้านแหลม ระยะทาง 62 กิโลเมตร แม่น้ำช่วงนี้ไหลผ่านจังหวัดเพชรบุรี และอำเภอต่าง ๆ คือ อำเภอยางาย อำเภอบ้านลาด อำเภอเมืองเพชรบุรี อำเภอบ้านแหลม ในเขตอำเภอบ้านแหลมแม่น้ำแยกเป็น 2 สาย สายหนึ่งเป็นแม่น้ำใหญ่ไหลลงทะเล ที่อ่าวบ้านแหลม (คลองบางลำพู) ส่วนอีกสายหนึ่งไหลลงทะเลที่อ่าวบางตะบูน (คลองบางครก)

2.8) ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญ (ที่มา:ที่ทำการปกครองจังหวัด/ทส.)

1. ป่าสงวนแห่งชาติ ในจังหวัดเพชรบุรี มีป่าสงวนแห่งชาติ จำนวน 35 แห่ง เนื้อที่รวม 35,448-1-43 ไร่ ดังนี้

1. บ้านทับค้างบน	เนื้อที่	96 ไร่
2. ป่าชุมชนบ้านโป่งตาเพชร	เนื้อที่	353 ไร่ 3 งาน 29 ตรว.
3. ป่าชุมชนบ้านเขากระปุก (แปลงที่ 1-3)	เนื้อที่	112 ไร่ 3 งาน 9 ตรว.
4. ป่าชุมชนบ้านดงตากิต	เนื้อที่	175 ไร่
5. ป่าชุมชนบ้านลิ้นช้าง	เนื้อที่	600 ไร่
6. ป่าชุมชนบ้านนากรวย	เนื้อที่	162 ไร่
7. ป่าชุมชนบ้านห้วยไผ่	เนื้อที่	280 ไร่
8. ป่าชุมชนบ้านบ้านพุไทร	เนื้อที่	270 ไร่
9. ป่าชุมชนบ้านน้ำทรัพย์	เนื้อที่	1,700 ไร่
10. ป่าชุมชนบ้านห้วยเกษม	เนื้อที่	321 ไร่
11. ป่าชุมชนบ้านหนองมะกอก	เนื้อที่	270 ไร่
12. ป่าชุมชนบ้านโค้งตาบาง	เนื้อที่	3,276 ไร่
13. ป่าชุมชนบ้านผาน้ำหยด	เนื้อที่	1,325 ไร่
14. ป่าชุมชนบ้านพุพลูบน	เนื้อที่	304 ไร่
15. ป่าชุมชนบ้านพุน้ำร้อน	เนื้อที่	347 ไร่
16. ป่าชุมชนบ้านวังวน	เนื้อที่	621 ไร่
17. ป่าชุมชนบ้านหุบฉะลา	เนื้อที่	376 ไร่
18. ป่าชุมชนบ้านสะแกงาม	เนื้อที่	580 ไร่
19. ป่าชุมชนบ้านพุพลูล่าง	เนื้อที่	150 ไร่
20. ป่าชุมชนบ้านเขานันไค	เนื้อที่	511 ไร่
21. ป่าชุมชนบ้านหนองไผ่	เนื้อที่	75 ไร่
22. ป่าชุมชนบ้านถ้ำเสือ	เนื้อที่	772 ไร่

23. ป่าชุมชนบ้านหนองบัว	เนื้อที่ 332 ไร่
24. ป่าชุมชนบ้านพุทธวรรค์	เนื้อที่ 4,975 ไร่
25. ป่าชุมชนบ้านห้วยผาก	เนื้อที่ 878 ไร่ 3 งาน 5 ตรว.
26. ป่าชุมชนบ้านยางชุม	เนื้อที่ 532 ไร่
27. ป่าชุมชนบ้านลำตะเคียน	เนื้อที่ 8,655 ไร่
28. ป่าชุมชนบ้านพุตุม	เนื้อที่ 1,095 ไร่
29. ป่าชุมชนบ้านห้วยสัตว์ใหญ่	เนื้อที่ 36 ไร่
30. ป่าชุมชนบ้านสองพี่น้อง (แปลงที่ 1-4)	เนื้อที่ 1,154 ไร่
31. ป่าชุมชนบ้านหนองน้ำดำ	เนื้อที่ 237 ไร่
32. ป่าชุมชนบ้านห้วยกระสังข์ (แปลงที่ 1-2)	เนื้อที่ 574 ไร่
33. ป่าชุมชนบ้านห้วยปลาตุก(แปลง 1-2)	เนื้อที่ 381 ไร่
34. โครงการป่าชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติ ป่าชุมชนโรงเรียนบ้านสามเรือน	เนื้อที่ 1,542 ไร่
35. ป่าชุมชนในเขตป่าสงวนแห่งชาติป่าชุมชน สำนักสงฆ์เขากระทิง	เนื้อที่ 2,378 ไร่

2. อุทยานแห่งชาติ (ที่มา:กรมป่าไม้) ของจังหวัดเพชรบุรี มี 1 แห่งคือ อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน มีพื้นที่ครอบคลุมท้องที่อำเภอหนองหญ้าปล้อง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี และอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นอุทยานแห่งชาติที่มีพื้นที่มากที่สุดในประเทศไทย มีสภาพป่าที่อุดมสมบูรณ์ เป็นป่าต้นน้ำของแม่น้ำเพชรบุรีและแม่น้ำปราณบุรี และมีลักษณะเด่นทางธรรมชาติที่สำคัญหลายแห่ง เช่น ทะเลสาบ น้ำตก ถ้ำ หน้าผาที่สวยงาม มีเนื้อที่ประมาณ 1,821,687.84 ไร่ หรือ 2,914.70 ตารางกิโลเมตร

3. วนอุทยานแห่งชาติ 2 แห่ง

- วนอุทยานเขานางพันธุรัต ตั้งอยู่ที่ตำบลชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี มีเนื้อที่ประมาณ 2,104.39 ไร่ โดยกรมป่าไม้ได้ประกาศจัดตั้งเป็นวนอุทยาน เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2542
- วนอุทยานชะอำ ตั้งอยู่ตำบลชะอำ อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี อยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติดอนมะทราง มีเนื้อที่ประมาณ 233.36 ไร่ กรมป่าไม้ได้ประกาศจัดตั้งเป็นวนอุทยาน เมื่อวันที่ 4 มีนาคม 2535

3. ข้อมูลด้านการปกครองของจังหวัดเพชรบุรี

1) การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการส่วนกลาง ประกอบด้วยหน่วยงานสังกัดส่วนกลาง ซึ่งมาตั้งหน่วยปฏิบัติงานในพื้นที่ จำนวน 84 ส่วนราชการ

การบริหารราชการส่วนภูมิภาค

- ระดับจังหวัด ประกอบด้วย ส่วนราชการประจำจังหวัด จำนวน 33 ส่วนราชการ
- ระดับอำเภอ ประกอบด้วย 8 อำเภอ (93 ตำบล 698 หมู่บ้าน) ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอชะอำ

อำเภอท่ายาง อำเภอยะโยย อำเภอบ้านแหลม อำเภอบ้านลาด อำเภอหนองหญ้าปล้อง และอำเภอแก่งกระจาน

การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบุรี เทศบาลเมือง 2 แห่ง และเทศบาลตำบล 22 แห่ง และองค์การบริหารส่วนตำบล 60 แห่ง

ตารางที่ 4 การแบ่งเขตการปกครองของจังหวัดเพชรบุรี

อำเภอ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ร้อยละ	ที่ว่าการอำเภอ ห่างจากศาลา ากลางจังหวัด(กม.)	จำนวน			
				ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาลนคร/ เมือง/ตำบล	อบต.
1.เมืองเพชรบุรี	283.901	4	0.4	24	184	-/1/9	11
2.บ้านแหลม	189.885	3	12	10	73	-/-/3	8
3.บ้านลาด	298.138	5	8	18	115	-/-/1	14
4.เขาย้อย	305.648	5	22	10	57	-/-/2	6
5.หนองหญ้าปล้อง	1,249.800	20	33	4	31	-/-/1	2
6.ท่ายาง	793.522	12	17	12	119	-/-/4	9
7.ชะอำ	660.650	11	40	9	67	-/1/2	4
8.แก่งกระจาน	2,500.478	40	55	6	52	-/-/-	6
รวม	6,225.09	100	-	93	698	-/2/22	60

(ที่มา : ปกครองจังหวัดเพชรบุรี)

4. ข้อมูลประชากร

ปี 2568 จังหวัดเพชรบุรี มีประชากรรวมทั้งสิ้น 479,675 คน แยกออกเป็นชาย 232,868 คน และหญิง 251,259 คน รวม 241,198 ครั้วเรือน

ตารางที่ 5 จำนวนประชากรของจังหวัดเพชรบุรี ปี 2568

ประเภท	อำเภอ								รวม
	เมือง	บ้านแหลม	บ้านลาด	เขาย้อย	หนองหญ้าปล้อง	ท่ายาง	ชะอำ	แก่งกระจาน	
ชาย	56,510	25,298	24,592	18,565	8,254	41,092	40,846	17,711	232,868
หญิง	64,463	26,395	27,195	19,897	8,257	44,233	44,060	16,759	251,259
ครั้วเรือน	54,110	18,815	18,758	21,142	7,435	36,729	67,589	16,593	241,198

(กรมการปกครอง, มกราคม 2569)

5. ข้อมูลด้านสังคมและวัฒนธรรม

1. แรงงานทั้งในและนอกภาคการเกษตร (ที่มา:สำนักงานแรงงานจังหวัดเพชรบุรี)

ในปี พ.ศ. 2568 จังหวัดเพชรบุรี มีประชากรที่เป็นผู้อยู่ในวัยทำงาน (ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป) จำนวน 425,919 คน เป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงาน จำนวน 294,545 คน (ผู้มีงานทำ จำนวน 293,394 คน และผู้ว่างงาน จำนวน 1,126 คน)

จากจำนวนผู้มีงานทำ 293,394 คน หรือร้อยละ 69.16 ของผู้อยู่ในวัยทำงาน พบว่าทำงานในภาคเกษตรกรรม มีจำนวน 69,124 คน (ร้อยละ 23.56) ของผู้มีงานทำทั้งหมด และทำงานนอกภาคเกษตรกรรม จำนวน 224,269 คน (ร้อยละ 76.44) ของผู้มีงานทำทั้งหมด เมื่อพิจารณาผู้มีงานทำจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมนอกภาคเกษตรกรรม 5 อันดับ ดังนี้

1. สาขาการขนส่งและการขายปลีก	จำนวน 50,577 คน ร้อยละ 22.55
2. สาขาการผลิต	จำนวน 42,587 คน ร้อยละ 18.99
3. สาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหารฯ	จำนวน 33,591 คน ร้อยละ 14.98
4. สาขากิจกรรมบริการด้านอื่นๆ	จำนวน 25,896 คน ร้อยละ 11.55
5. สาขาการบริหารราชการ การป้องกันประเทศ	จำนวน 15,687 คน ร้อยละ 6.99

2. ด้านการศึกษา

จังหวัดเพชรบุรี มีโรงเรียนทั้งหมด 277 โรงเรียน โดยแบ่งตามสังกัด ดังนี้

1. โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรีเขต 1-2 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน) 216 แห่ง
2. โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเพชรบุรี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน) 22 แห่ง
3. โรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2 แห่ง
4. โรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน 22 แห่ง
5. โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 14 แห่ง
6. โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย 1 แห่ง

3. ศาสนา (สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด)

ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 96.67 และศาสนาอื่น ๆ ได้แก่ ศาสนาอิสลาม ร้อยละ 3.26 และ ศาสนาคริสต์ ร้อยละ 0.07 นอกนั้นเป็นศาสนาอื่นๆ จังหวัดเพชรบุรี มีวัด 269 วัด มัสยิด 14 แห่ง โบสถ์คริสต์ 8 แห่ง มีสภาวัฒนธรรม 88 แห่ง (สภาวัฒนธรรมจังหวัด 1 แห่ง สภาวัฒนธรรมอำเภอ 8 แห่ง สภาวัฒนธรรมตำบล 79 แห่ง) มีศูนย์วัฒนธรรม 3 แห่ง (ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี, ศูนย์วัฒนธรรมท้องถิ่นวัดภาคกลางและศูนย์วัฒนธรรมโรงเรียนคงคาราม) มีแหล่งโบราณคดี (โบราณสถาน-โบราณวัตถุ) 29 แห่ง

แหล่งเรียนรู้ทางด้านวัฒนธรรม และพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน

- 1) ศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรม สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดเพชรบุรี
- 2) ศูนย์การเรียนรู้วัฒนธรรมอำเภอบ้านลาด โรงเรียนบ้านลาดวิทยา อำเภอบ้านลาด
- 3) พิพิธภัณฑ์วัดมหาธาตุวรวิหาร อำเภอเมืองเพชรบุรี
- 4) พิพิธภัณฑ์วัดเพชรพลี อำเภอเมืองเพชรบุรี
- 5) พิพิธภัณฑ์วัดเกาะ อำเภอเมืองเพชรบุรี
- 6) เรือนกฤษณา บริเวณจวนผู้ว่าราชการจังหวัดเพชรบุรี อำเภอเมืองเพชรบุรี
- 7) พิพิธภัณฑ์กัลปยานุภูมิกร วัดเขากระจิว อำเภอท่ายาง
- 8) พิพิธภัณฑ์ไทยพวน วัดมาบปลาเค้า อำเภอท่ายาง
- 9) พิพิธภัณฑ์ไทยทรงดำ โรงเรียนเขาย้อยวิทยา อำเภอเขาย้อย
- 10) พิพิธภัณฑ์ปानถนอม อำเภอเขาย้อย
- 11) ศูนย์อนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้าน บ้านสามเรือน อำเภอหนองหญ้าปล้อง
- 12) แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น โรงเรียนหนองหญ้าปล้องวิทยา
- 13) ศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำ บ้านหนองจิก อำเภอเขาย้อย
- 14) พิพิธภัณฑ์หนังใหญ่ วัดพลับพลาชัย อำเภอเมืองเพชรบุรี
- 15) ศูนย์การเรียนรู้วัดม่วงงาม อำเภอบ้านลาด
- 16) ศูนย์วัฒนธรรมไทยทรงดำเทศบาลเขาย้อย บ้านวัง อำเภอเขาย้อย
- 17) ศูนย์วัฒนธรรมวัดนาพรม อำเภอเมืองเพชรบุรี
- 18) ศูนย์เรียนรู้วัดซ่อมม่วง อำเภอบ้านลาด

4. กลุ่มชาติพันธุ์ในจังหวัดเพชรบุรี

ประชากรในจังหวัดเพชรบุรีมีความหลากหลายทางเชื้อชาติและเผ่าพันธุ์อันเป็นลักษณะเด่นของจังหวัดที่สืบทอดมาแต่โบราณกาล แบ่งตามสายเชื้อชาติได้ ดังนี้

1. คนไทยภาคกลางพื้นถิ่นจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเป็นส่วนใหญ่ของจังหวัดประกอบอาชีพเกษตรกรรมและทำการประมงเป็นหลัก

2. ผู้ไทดำ หรือไทยทรงดำ เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ไทยที่มีถิ่นฐานเดิมอยู่ในแคว้นสิบสองจุไทหรือเมืองแถนหรือเตียนเปียนฟู ประเทศเวียดนาม ในปัจจุบัน ซึ่งมีที่ตั้งอยู่ในแถบแม่น้ำดำและแม่น้ำแดง ปัจจุบันอยู่ในเขตเวียดนามตอนเหนือเชื่อมต่อกับลาวและจีนตอนใต้ ผู้ไทดำหรือไทยทรงดำมีชื่อเดิมเรียกกันว่า ไทดำ (Black Tai) หรือผู้ไตดำ เพราะนิยมใส่เสื้อดำล้วน ซึ่งแตกต่างจากกลุ่มคนไทที่อยู่ใกล้เคียงกัน เช่น “ไทขาว” หรือ (White Tai) นิยมแต่งกายด้วยเสื้อผ้าสีขาว และไทแดง หรือ (Red Tai) ชอบใช้สีแดงขลิบและตกแต่งชายเสื้อ สีดำ เป็นต้น ไทดำกลุ่มนี้ได้ถูกกวาดต้อนเข้ามาในประเทศไทย ตั้งแต่สมัยกรุงธนบุรีและรัตนโกสินทร์ตอนต้น คนไทยภาคกลางเรียกกันว่า “ลาวทรงดำ” เพราะเข้าใจว่าเป็นพวกเดียวกับลาวและอพยพมาพร้อมกับลาวกลุ่มอื่น ๆ ต่อมาชื่อเดิมได้หดหายลง คำว่า “ดำ” หายไปนิยมเรียกกันในปัจจุบันว่า “ลาวทรง” หรือ “ลาวโซ่ง” ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในเขตอำเภอเขาย้อย

3. ชาวไทยพวน บรรพบุรุษของคนไทยพวน ที่มาบปลาเค้า อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่เคยตั้งถิ่นฐานอยู่เมืองพวน เขียงขวาง ประเทศลาว แล้วถูกกวาดต้อนเข้ามาในไทยตั้งแต่ในสมัยกรุงธนบุรี บางส่วนกระจายตัวตั้งรกรากอยู่ในจังหวัดอื่น ๆ

4. ชาวกะเหรี่ยง – กะหร่าง กะเหรี่ยงมีอยู่ ๒ กลุ่มในไทยคือกะเหรี่ยงสะกอและกะเหรี่ยงโปว์ ส่วนใหญ่จะพบกะเหรี่ยงสะกออยู่เพียงไม่กี่หมู่บ้านในเขตภาคกลางและภาคตะวันตก แต่ก็มิให้พบได้บ้างที่ปาละยูและบางพื้นที่ในเขตจังหวัดเพชรบุรีที่ซึ่งกะเหรี่ยงสะกอถูกเรียกว่า กะหร่าง ในขณะที่เรียกกะเหรี่ยงโปว์ว่า กะเหรี่ยง อาศัยอยู่ในเขตอำเภอแก่งกระจานไปทางตะวันตกประมาณ ๗๐-๘๐ กิโลเมตร มีประชากรชาวกะเหรี่ยงสะกอประมาณ ๔๐๐ คน ใช้เป็นภูมิลำเนา หมู่บ้านนี้ตั้งอยู่บนภูเขา เป็นหมู่บ้านสุดท้ายของชายแดนไทยทางตะวันตก โดยพื้นที่ดังกล่าวนี้เป็นพื้นที่ที่มีชาวกะเหรี่ยงอาศัยอยู่มาก คนเผ่านี้ยังยึดมั่นสืบทอดในขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมจนถึงทุกวันนี้ เช่น ประเพณีห่อข้าวกะเหรี่ยง เป็นประเพณีเกี่ยวกับการเรียกขวัญ หรือรับขวัญของบุคคลในครอบครัวที่ได้แยกย้ายกันไปทำมาหากินอยู่ที่อื่น

6. ข้อมูลโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

6.1 การคมนาคมขนส่ง (ที่มา : สำนักงานขนส่งจังหวัดเพชรบุรี)

จังหวัดเพชรบุรี มีการคมนาคมและขนส่งติดต่อกับจังหวัดต่างๆ และเมืองหลวง คือ กรุงเทพมหานคร อยู่ 2 เส้นทาง คือ ทางรถยนต์และทางรถไฟในส่วนของการทางรถยนต์ มีถนนสายหลัก

เพียงสายเดียว คือ ทางหลวงหมายเลข 4 ถนนเพชรเกษม ซึ่งเป็นเส้นทางที่มีการจราจรคับคั่งมาก เพราะเป็นเส้นทางลงสู่ภาคใต้ และภูมิภาคอื่นๆ ของประเทศ ซึ่งการเดินทางสามารถทำได้หลายเส้นทาง ดังนี้

1. ทางรถยนต์ส่วนตัวได้ 2 เส้นทาง คือ

(1) เส้นทาง นครปฐม-ราชบุรี-เพชรบุรี ในถนนบรมราชชนนี หรือถนนคูขนานลอยฟ้า จากเชิงสะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้า ผ่านเขตตลิ่งชัน แยกพุทธมณฑลสาย 2 แยกพุทธมณฑลสาย 4 จนไปบรรจบกับถนนเพชรเกษม (ทางหลวงหมายเลข 4) ซึ่งตรงมาจากท่าพระ บางแค หนองแขม อ้อมน้อย จนถึงอำเภอ นครชัยศรี จากนั้นมุ่งตรงผ่านจังหวัดนครปฐม ราชบุรี เข้าสู่จังหวัดเพชรบุรี รวมระยะทาง จนถึงตัวเมืองเพชรบุรีประมาณ 166 กิโลเมตร

(2) เส้นทางสมุทรสาคร-สมุทรสงคราม-เพชรบุรี ใช้ถนนพระราม 2 (ทางหลวงหมายเลข 35) ซึ่งเริ่มต้นจากทางด่วนเฉลิมนคร เชิงสะพานพระราม 9 ผ่านเขตบางมด ภาษีเจริญ หัวกระบือ เอกชัย จนเข้าเขตจังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงคราม อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี จนบรรจบกับ ถนนเพชรเกษมที่บริเวณแยกวังมะนาว เข้าสู่จังหวัดเพชรบุรี รวมระยะทาง จนถึงตัวเมืองเพชรบุรี ประมาณ 123 กิโลเมตร

2. ทางรถโดยสารประจำทาง ขึ้นรถได้ที่สถานีขนส่งสายใต้ ถนนบรมราชชนนี มี 2 เส้นทาง คือ

(1) สายใหม่ หมายถึง รถที่วิ่งเส้นทางสมุทรสาคร - สมุทรสงคราม - เพชรบุรี

- สายที่ 72 กรุงเทพฯ - ท่าช้าง รถมাত্রฐาน 2 (จ) รถโดยสารปรับอากาศชั้น 2 ไม่เกิน 20 ที่นั่ง ตั้งแต่เวลา 05.00 - 18.00 น. ระยะทางตลอดสาย 152 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทาง 1 ชั่วโมง 59 นาที

- สายที่ 74 กรุงเทพฯ - บ้านแหลม รถมাত্রฐาน 2 (จ) รถโดยสารปรับอากาศชั้น 2 ไม่เกิน 20 ที่นั่ง ตั้งแต่เวลา 05.00 - 18.00 น. ระยะทางตลอดสาย 152 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทาง 2 ชั่วโมง 10 นาที

- สายที่ 971 กรุงเทพฯ - ชะอำ รถมাত্রฐาน 2 (ก) รถโดยสารปรับอากาศชั้น 2 และรถมาตรฐาน 2 (จ) รถโดยสารปรับอากาศชั้น 2 ไม่เกิน 20 ที่นั่ง ตั้งแต่เวลา 08.00 - 20.00 น. ระยะทางตลอดสาย 175 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทาง 2 ชั่วโมง 27 นาที

- สายที่ 971 กรุงเทพฯ - แก่งกระจาน รถมাত্রฐาน 2 (จ) รถโดยสารปรับอากาศชั้น 2 ไม่เกิน 20 ที่นั่ง ตั้งแต่เวลา 05.00 - 22.00 น. ระยะทางตลอดสาย 189 กิโลเมตร

- สายที่ 977 กรุงเทพฯ - เพชรบุรี รถมাত্রฐาน 2 (จ) รถโดยสารปรับอากาศชั้น 2 ไม่เกิน 20 ที่นั่ง และรถมาตรฐาน 1 รถโดยสารปรับอากาศชั้น 1 ตั้งแต่เวลา 04.00 - 19.00 น. ระยะทางตลอดสาย 135 กิโลเมตร ใช้เวลา เดินทาง 1 ชั่วโมง 52 นาที

(2) สายเก่า หมายถึง รถที่วิ่งเส้นทางนครปฐม - ราชบุรี - เพชรบุรี

- สายที่ 73 กรุงเทพฯ - เพชรบุรี รถมাত্রฐาน 2 (จ) รถโดยสารปรับอากาศชั้น 2 ไม่เกิน 20 ที่นั่ง ตั้งแต่เวลา 05.30 - 21.00 น. ระยะทางตลอดสาย 156 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทาง 2 ชั่วโมง 12 นาที

ในส่วนการเดินทางภายในจังหวัด สามารถใช้รถโดยสารประจำทางจากอำเภอเมืองเพชรบุรีไปยังอำเภอต่างๆ ได้ เส้นทางคมนาคมที่สำคัญในจังหวัดที่มีสภาพเป็นถนนลาดยางเชื่อมต่อระหว่างชุมชนต่างๆ ของอำเภอในจังหวัดเพชรบุรี มีดังนี้

ตารางที่ 6 แสดงเส้นทางรถโดยสารประจำทางจากอำเภอเมืองเพชรบุรีไปยังอำเภอต่างๆ

หมายเลข	เส้นทาง	ระยะทาง (กิโลเมตร)
1764	เพชรบุรี - ตำบลหนองขนาน	9
	ช่วงเพชรบุรี - บางแก้ว	15
1765	เพชรบุรี - บางขุนไทร - บ้านบางอินทร์	14
	ช่วงเพชรบุรี - บ้านแหลม (วัดต้นสน)	15
1766	เพชรบุรี - หาดปึกเตียน	27
	ช่วงเพชรบุรี - บ้านนาหัวเรือ	14
1767	เพชรบุรี - บ้านวังวน	54
	ช่วงเพชรบุรี - ท่ายาง	17
8182	เพชรบุรี - วัดปากกลัด	22
	ช่วงเพชรบุรี - บางหอ	19
	ช่วงเพชรบุรี - วัดเขาตะเครา - วัดเกาะแก้ว	20
8187	เพชรบุรี - หมู่บ้านชลประทาน	27
8192	ท่ายาง - โป่งเกตุ	53
	ช่วงเพชรบุรี - เขาประปุก	42
8211	เพชรบุรี - ปากทะเล	14
8212	เพชรบุรี - หนองหญ้าปล้อง	35

๓. **ทางรถไฟ** มีขบวนรถขึ้น - ล่องผ่านจังหวัดเพชรบุรี วันละประมาณ ๒๔ ขบวน ระยะทาง ๑๖๗ กิโลเมตร จากกรุงเทพฯ สามารถขึ้นรถไฟได้ที่สถานีรถไฟกรุงเทพฯ (หัวลำโพง) และสถานีธนบุรี (บางกอกน้อย) สถานีรถไฟที่สำคัญในเขตจังหวัดเพชรบุรี คือ สถานีเพชรบุรี สถานีเขาย้อย และสถานีชะอำ

๔. **ทางอากาศ** มีสนามบินบ่อฝ้าย อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากอำเภอชะอำ ประมาณ ๒๐ กิโลเมตร หรือประมาณ ๖๐ กิโลเมตรจากตัวจังหวัดเพชรบุรี

6.2 **การไฟฟ้า** สถานะการให้บริการประชาชนด้วยสาธารณูปโภคพลังงานไฟฟ้า ในความรับผิดชอบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดเพชรบุรี มีสถานีจ่ายไฟทั้งหมด 7 สถานี ได้แก่ เพชรบุรี 1, เพชรบุรี 2, เขาย้อย 1, เขาย้อย 2, แก่งกระจาน ชะอำ 1 และชะอำ 2 มีรายละเอียดดังนี้

1. จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งหมด 199,306 ราย 706 หมู่บ้าน 93 ตำบล 8 อำเภอ มีผู้ใช้ไฟฟ้าในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี รับบริการกระแสไฟฟ้าจากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคอำเภอหัวหิน จำนวน 1 ตำบล 10 หมู่บ้าน 1,889 ราย (ตำบลป่าเต็ง)

2. มีการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า (ปี 2560) 1,464,905,276 กิโลวัตต์/ชั่วโมง

3. ระบบจำหน่ายสายส่ง 115 กิโลโวลต์ 81.68 วงจร-กม.

4. ระบบจำหน่ายแรงสูงระบบ 22 กิโลโวลต์ 2,350.48 วงจร-กม.
 5. ระบบจำหน่ายแรงต่ำระบบ 400/230 โวลต์ 3,881.57 วงจร-กม.

★ ข้อมูลด้านกักกันของจังหวัด (โปรดทำเครื่องหมาย ☒)

มีด้าน ☐ ศุลกากร ที่ตั้ง..... ประเภท (ด้านชายแดน ท่าเรือ ท่าอากาศยาน คนเดินเท้า อื่นๆ)

☒ ตรวจพืช ที่ตั้ง ต.สามพระยา อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี

ประเภท...สถานกักกันพืช..... ☐ ไม่มี ☒ มี

☒ ตรวจประมง ที่ตั้ง ม.4 ต.แหลมผักเบี้ย อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี....

ประเภท...ด้านตรวจประมงเพชรบุรี..... ☐ ไม่มี ☒ มี

☒ ปศุสัตว์ ที่ตั้ง ต.เขาใหญ่ อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี

ประเภท...ด้านกักกันสัตว์..... ☐ ไม่มี ☒ มี

7. ข้อมูลด้านเศรษฐกิจของจังหวัดเพชรบุรี

7.1 สภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไป (ที่มา : สำนักงานคลังจังหวัด)

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรของจังหวัดเพชรบุรี ในปี 2568 ขยายตัวร้อยละ 7.8 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากปริมาณฝนที่ตกอย่างต่อเนื่องในช่วงครึ่งแรกของปี ส่งผลให้ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำและแหล่งน้ำตามธรรมชาติมีเพียงพอสำหรับการเพาะปลูกและการเจริญเติบโตของพืช ส่งผลให้สาขาพืช สาขาปศุสัตว์ สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาป่าไม้ ขยายตัวได้ต่อเนื่อง ขณะที่สาขาประมงหดตัวลงจากสภาพอากาศที่แปรปรวน

1. สาขาพืช ขยายตัวร้อยละ 15.1 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากปริมาณผลที่ตกอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้ปริมาณน้ำในอ่างเก็บน้ำและแหล่งน้ำธรรมชาติมีเพียงพอสำหรับการเพาะปลูกพืช เกษตรกรมีการขยายพื้นที่เพาะปลูกในพื้นที่ที่เคยปล่อยว่าง สภาพอากาศดีทำให้พืชมีการเจริญเติบโตได้ดี รวมถึงการบำรุงดูแลและเฝ้าระวังโรคมามากขึ้น จึงทำให้ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น โดยผลผลิตสินค้าพืชที่สำคัญที่เพิ่มขึ้นได้แก่ ข้าว อ้อยโรงงาน สับปะรดปัตตาเวีย มะนาว ปาล์มน้ำมัน มะพร้าวผลแก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ยางพารา และผลผลิตที่สำคัญที่ลดลง ได้แก่ มันสำปะหลังโรงงาน

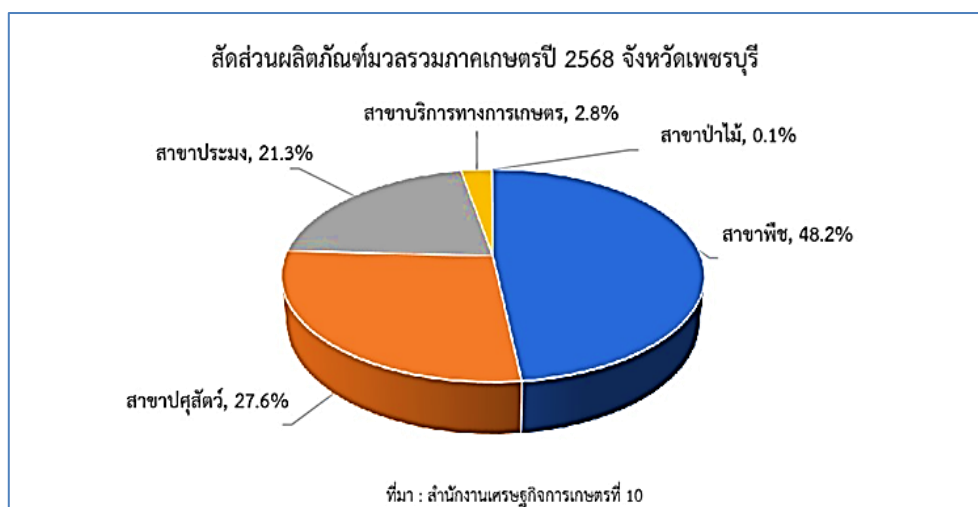
2. สาขาประมง หดตัวร้อยละ 0.5 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากต้นทุนการผลิตอยู่ในระดับสูง ประกอบกับความต้องการซื้อจากต่างประเทศชะลอตัวลง ส่งผลให้เกษตรกรรายย่อยที่มีเงินลงทุนน้อยปรับลดการเพาะเลี้ยงกุ้งขาวแวนนาไม รวมถึงสภาพอากาศที่แปรปรวนและพายุฝนที่รุนแรง ส่งผลให้ผลผลิตที่จับได้ลดลง โดยผลผลิตประมงที่สำคัญที่ลดลง ได้แก่ กุ้งขาวแวนนาไม ส่วนผลผลิตประมงที่สำคัญที่เพิ่มขึ้น ได้แก่ ปลาไนล์

3. สาขาปศุสัตว์ ขยายตัวร้อยละ 0.6 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา เนื่องจากเกษตรกรมีการบริหารจัดการฟาร์มปศุสัตว์ที่ดี มีการดูแลเฝ้าระวังโรคระบาดในสัตว์อย่างเข้มงวดและต่อเนื่อง ประกอบกับรัฐบาล มีโครงการส่งเสริมให้เกษตรกรได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง และการ

ดำเนินนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล ทำให้ความต้องการบริโภคสินค้าเพิ่มขึ้น ได้แก่ โคเนื้อ สุกร และ นํ้ามันดิบ ในขณะที่ผลผลิตปศุสัตว์ที่สำคัญลดลง ได้แก่ ไข่ไก่ และไก่เนื้อ

4. สาขาบริการทางการเกษตร ขยายตัวร้อยละ 22.2 เนื่องจากขยายตัวตามสาขาพืชจากการใช้บริการเตรียมดิน บริการเก็บเกี่ยว และบริการฉีดปุ๋ย/ยา ด้วยเครื่องจักรกลเพิ่มขึ้นตามพื้นที่เพาะปลูก และการเก็บเกี่ยวพืชที่สำคัญที่เพิ่มขึ้น เช่น ข้าว อ้อยโรงงาน สับปะรดปัตตาเวีย เป็นต้น

5. สาขาป่าไม้ ขยายตัวร้อยละ 0.7 เนื่องจากความต้องการใช้ไม้เพื่อการส่งออกในอุตสาหกรรมการผลิตเยื่อกระดาษ และการผลไฟฟ้าเพิ่มขึ้น จึงทำให้งิจกรรมการปลูกและการตัดไม้เศรษฐกิจ เช่น ไม้ยูคาลิปตัส เพิ่มขึ้น ส่วนไม้ยางพารา ไม้สัก และไม้อื่น ๆ มีการตัดเพื่อจำหน่ายเพิ่มขึ้น

7.2 ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด(Gross Provincial Products : GPP) ปี พ.ศ. 2567 (16 สาขา)

จากข้อมูลสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเพชรบุรี ณ ราคาประจำปี พ.ศ.2567 เท่ากับ 78,630 ล้านบาท ลดลง 218 ล้านบาท จากปีที่ผ่านมา เป็นลำดับที่ 29 ของประเทศ (อันดับที่ 1 คือจังหวัดระยอง) และเป็นลำดับที่ 4 ของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง 2 ประกอบด้วย ภาคเกษตรมีสัดส่วนร้อยละ 13.56 ภาคอุตสาหกรรม มีสัดส่วนร้อยละ 25.41 และภาคบริการมีสัดส่วนร้อยละ 61.03 รายได้เฉลี่ยต่อหัว 156,153 บาท/คน/ปี

ตารางที่ 7 ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดเพชรบุรี (ณ ราคาที่แท้จริง)

รายการ	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2565	ปี 2566	ปี 2567	ปี 2562 – 2567 การเปลี่ยนแปลงเฉลี่ย ร้อยละ
ภาคเกษตร	5,556	4,552	4,494	5,008	4,854	4,795	5.34
นอกภาคเกษตร	39,896	38,493	39,664	41,218	39,709	39,566	2.79
ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด	45,410	42,809	43,857	46,005	44,361	44,153	3.14

(ที่มา : สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, มีค.2569)

แนวโน้มเศรษฐกิจการเกษตร ปี 2569

ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรจังหวัดเพชรบุรี ในปี 2569 คาดว่าจะอยู่ในช่วงร้อยละ 0.3-1.3 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยสาขาพืชคาดว่าจะอยู่ในช่วงร้อยละ 0.9-1.9 สาขาปศุสัตว์คาดว่าจะอยู่ในช่วงร้อยละ(-0.1) - 0.9 สาขาประมงคาดว่าจะอยู่ในช่วงร้อยละ (-0.2) – 0.8 สาขาบริการทางการเกษตรคาดว่าจะอยู่ในช่วง 0.3-1.3 และสาขาป่าไม้ คาดว่าจะอยู่ในช่วงร้อยละ 0.6 – 1.6 โดยมีปัจจัยสนับสนุนที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อภาคเกษตร ได้แก่ ปริมาณน้ำฝนที่มีมากขึ้นส่งผลดีต่อการเจริญเติบโตของพืชได้ดีขึ้น เศรษฐกิจไทย ปี 2569 คาดว่าจะขยายตัวได้ดีขึ้น การกระตุ้นเศรษฐกิจภายในจังหวัดด้วยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงอาหาร ประกอบกับการดำเนินนโยบายของภาครัฐ อาทิ การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและการแปรรูปสินค้าเกษตร การยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน และมีมูลค่าสูง การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างมีระบบ อย่างไรก็ตามยังมีปัจจัยเสี่ยง เช่น ความแปรปรวนของสภาพอากาศ การระบาดของโรคและแมลง อาจสร้างความเสียหายต่อผลผลิตทางการเกษตร รวมถึงต้นทุนการผลิตที่ยังคงอยู่ในระดับสูง ส่งผลต่อกำลังซื้อของเกษตรกร

(ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ 10 จังหวัดราชบุรี)

8. ข้อมูลด้านแรงงาน

ในปี พ.ศ. 2568 จังหวัดเพชรบุรี มีประชากรที่เป็นผู้อยู่ในวัยทำงาน (ประชากรอายุ 15 ปี ขึ้นไป) จำนวน 425,919 คน เป็นผู้อยู่ในกำลังแรงงาน จำนวน 294,545 คน (ผู้มีงานทำ จำนวน 293,394 คน และผู้ว่างงาน จำนวน 1,126 คน)

จากจำนวนผู้มีงานทำ 293,394 คน หรือร้อยละ 69.16 ของผู้อยู่ในวัยทำงาน พบว่าทำงานในภาคเกษตรกรรม มีจำนวน 69,124 คน (ร้อยละ 23.56) ของผู้มีงานทำทั้งหมด และทำงานนอกภาคเกษตรกรรม จำนวน 224,269 คน (ร้อยละ 76.44) ของผู้มีงานทำทั้งหมด เมื่อพิจารณาผู้มีงานทำจำแนกตามประเภทอุตสาหกรรมนอกภาคเกษตรกรรม 5 อันดับ ดังนี้

1. สาขาการขายส่งและการขายปลีก	จำนวน 50,577 คน ร้อยละ 22.55
2. สาขาการผลิต	จำนวน 42,587 คน ร้อยละ 18.99
3. สาขาที่พักแรมและบริการด้านอาหารฯ	จำนวน 33,591 คน ร้อยละ 14.98
4. สาขากิจกรรมบริการด้านอื่นๆ	จำนวน 25,896 คน ร้อยละ 11.55
5. สาขาการบริหารราชการ การป้องกันประเทศ	จำนวน 15,687 คน ร้อยละ 6.99

(ที่มา: สำนักงานแรงงานจังหวัดเพชรบุรี, ธค.2568)

9. ข้อมูลโรงงานอุตสาหกรรม

ตารางที่ 8 จำนวนโรงงานจำแนกรายหมวดอุตสาหกรรมที่สำคัญของจังหวัดเพชรบุรี

ลำดับที่	กลุ่มอุตสาหกรรม	จำนวนโรงงาน
1	ผลิตภัณฑ์จากพืช	18
2	อุตสาหกรรมอาหาร	44
3	อุตสาหกรรมเครื่องดื่ม	3
4	อุตสาหกรรมสิ่งทอ	14
5	อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย ยกเว้นรองเท้า	2
6	ผลิตหนังสือและผลิตภัณฑ์จากหนังสือ	1
7	แปรรูปไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	20
8	เครื่องเรือนหรือเครื่องตกแต่งในอาคารจากไม้ แก้ว ยาง หรือโลหะอื่นๆ	5
9	ผลิตกระดาษและผลิตภัณฑ์กระดาษ	6
10	การพิมพ์ การเย็บเล่ม ทำปกหรือทำแม่พิมพ์	2
11	เคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์เคมี	9
12	ผลิตภัณฑ์จากปิโตรเลียม	14
13	ยางและผลิตภัณฑ์ยาง	3
14	ผลิตภัณฑ์พลาสติก	32
15	ผลิตภัณฑ์โลหะ	33
16	ผลิตโลหะขั้นมูลฐาน	6
17	ผลิตภัณฑ์โลหะ	33
18	ผลิตเครื่องจักรและเครื่องกล	8
19	ผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์	6
20	ผลิตยานพาหนะและอุปกรณ์ รวมทั้งการซ่อมยานพาหนะและอุปกรณ์	41
21	การผลิตอื่นๆ	152
	รวม	518

ที่มา: อุตสาหกรรมจังหวัดเพชรบุรี, ๒๕๖๙.

ข้อมูลกลุ่มอุตสาหกรรม <https://phetchaburi.industry.go.th/th>

6. สระเก็บน้ำ	98 แห่ง
7. แหล่งน้ำในไร่นา (บ่อน้ำของ พต.)	2,703 แห่ง
8. สถานีสูบน้ำด้วยไฟฟ้า	12 แห่ง
9. บ่อน้ำบาดาล	930 แห่ง

2) แหล่งน้ำนอกเขตชลประทานจังหวัดเพชรบุรี

โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ขนาดบ่อความจุ 1,260 ลบ.ม. ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของสถานีพัฒนาที่ดินเพชรบุรี ตั้งแต่ปี 2549-2568 มีจำนวน 2,799 บ่อ

ตารางที่ 9 โครงการแหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน ตั้งแต่ปี พ.ศ.2549-2568

ปีงบประมาณ	อ.เมือง	เขาย้อย	บ้านแหลม	บ้านลาด	ท่ายาง	ชะอำ	หนองหญ้าปล้อง	แก่งกระจาน	รวม
2549	14	15	7	40	66	40	30	100	312
2551		16		20	104	30			170
2552	20		6	19	31	30	10	30	146
2553		20	2	22	24	10	23	49	150
2554				10	10		10	10	40
2555	5	13	20	30	35		57	90	250
2556	3	14	47	79	71		126	160	500
2557		69		26	66		13	126	300
2558		8			55	5	28	4	100
2559					34	8	7	1	50
2560		22		1	48	18	8	3	100
2561		9		11	1	27	19	23	90
2562		8			17	15	10	20	70
2563		2		29	5	15	30	15	96
2564		3		15	27	7	36		88
2565		3		29	29	18	77	60	216
2566		2			6	2	7	8	25
2567		2			5	1	15	25	48
2568		1		8	26	7	2	4	48
รวม	42	207	82	339	660	233	508	728	2,799

ข้อมูล : สถานีพัฒนาที่ดินเพชรบุรี, 2568

3) ปริมาณเก็บกักน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง

- อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ จำนวน 1 แห่ง (ส่งน้ำให้กับพื้นที่ในเขตสงน้ำจังหวัด เพชรบุรี) ได้แก่ เขื่อนแก่งกระจาน ตั้งอยู่ที่อำเภอแก่งกระจาน สามารถเก็บกักน้ำได้ 710 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำ 352.4040 ล้านลบ.ม. ปริมาณน้ำใช้การได้ 287.4040 ล้าน ลบ.ม. (40.48%) (ข้อมูล ณ 27 มีนาคม 2569)
- อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง จำนวน 13 แห่ง สถานการณ์น้ำในปัจจุบัน ดังนี้

ตารางที่ 10 ปริมาณเก็บกักน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง (ข้อมูล ณ 27 มีนาคม 2569)

อำเภอ	อ่างเก็บน้ำ	ปริมาณน้ำ (ล้านลบ.ม.)	ปริมาณน้ำใช้การได้
ชะอำ	ห้วยตะแปด ต.สามพระยา	0.2912	0.1612
	ห้วยทราย ต.สามพระยา	0.0400	0.0000
	บ้านทุ่งขาม ต.ไร่ใหม่พัฒนา	2.4104	1.8004
	ห้วยพุทไธสง ต.ห้วยทรายเหนือ	0.1268	0.0468
	โป่งทะเล ต.ดอนขุนห้วย	0.0150	0.0120
	หุบกะพง ต.เขาใหญ่	0.0412	0.0312
ท่ายาง	ห้วยวังยาว ต.ท่าคอย	0.0578	0.0528
	ห้วยสามเขา ต.เขากระปุก	0.6040	0.4840
	ห้วยผาก ต.กัลลหรง	14.1700	11.1700
	ห้วยสงสัย ต.เขากระปุก	2.2184	1.9784
แก่งกระจาน	บ้านกระหรงสาม ต.ป่าเต็ง	0.4540	0.2340
เขาย้อย	ห้วยพุน้อย ต.ทับคา	0.0494	0.0394
หนองหญ้าปล้อง	ห้วยแม่ประจันต์ ต.หนองหญ้าปล้อง	18.7180	16.6780

11. ข้อมูลด้านการเกษตร

1) การใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก (Agri-Map analytic) จังหวัด เพชรบุรี มีพืชเศรษฐกิจหลักๆ จำนวน 3 ชนิด มีพื้นที่เหมาะสม รวม 666,804.36 ไร่ และพื้นที่ไม่เหมาะสม รวม 9,964.47 ไร่ ดังนี้

1. ข้าว	พื้นที่เหมาะสม	575,165.01 ไร่	ไม่เหมาะสม	8,607.80 ไร่
2. สับปะรด	พื้นที่เหมาะสม	25,254.98 ไร่	ไม่เหมาะสม	1,300.53 ไร่
3. อ้อยโรงงาน	พื้นที่เหมาะสม	66,384.37 ไร่	ไม่เหมาะสม	56.14 ไร่

(ที่มา: ภาพถ่ายดาวเทียม. สถานีพัฒนาที่ดิน, 2569)

2) การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

ตารางที่ 11 การใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรแยกตามรายอำเภอ จังหวัดเพชรบุรี ปี 2568

อำเภอ	พื้นที่ ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทำการเกษตร ปี 2568										รวมพื้นที่ ทำการเกษตร	
		ที่นา		ไม้ผล/ไม้ยืนต้น		พืชไร่/พืชผัก/ไม้ดอก		เกลือ		เกษตรอื่นๆ			
		จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ ทั้งหมด	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ ทั้งหมด	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ ทั้งหมด	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ ทั้งหมด	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ ทั้งหมด	จำนวน (ไร่)	ร้อยละ พื้นที่ ทั้งหมด
เมืองเพชรบุรี	177,438	76,995	93.15	2,390	2.89	202	0.24	991	1.20	2,080	2.52	82,658	46.58
เขาย้อย	191,030	46,986	73.03	7,840	12.18	2,848	4.43	-	-	6,668	10.36	64,342	33.68
หนองหญ้าปล้อง	781,124	1,866	2.31	15,863	19.60	55,569	68.66	-	-	7,630	9.43	80,928	10.36
ชะอำ	412,889	24,663	23.89	12,211	11.83	57,204	55.42	27	0.03	9,122	8.84	103,227	25.00
ท่ายาง	460,417	46,705	23.72	78,863	40.05	66,336	33.69	-	-	5,016	2.55	196,920	42.77
บ้านลาด	186,336	54,340	70.33	15,054	19.48	3,642	4.71	-	-	4,233	5.48	77,269	41.47
บ้านแหลม	118,678	11,335	20.71	5,654	10.33	40	0.07	17,798	32.52	19,901	36.36	54,728	46.11
แก่งกระจาน	1,562,799	2,296	1.73	71,626	54.01	44,461	33.53	-	-	14,234	10.73	132,617	8.49
รวม	3,890,711	265,186	33.45	209,501	26.43	230,302	29.05	18,816	2.37	68,884	8.69	792,689	20.37

หมายเหตุ : 1 ครัวเรือนเกษตรกร อาจทำการเกษตรได้มากกว่า 1 อย่าง ทำให้มีผลต่อผลรวมของครัวเรือนเกษตรกรที่ไม่รวมการนับครัวเรือนซ้ำ

พื้นที่ทำนา หมายถึง พื้นที่นาที่เกษตรกรยังคงใช้ทำการเกษตรในปี 68 รวมกับพื้นที่นาร้างที่เกษตรกรไม่ได้มีการใช้ประโยชน์ในปี 68

3) ครัวเรือนเกษตรกร

ตารางที่ 12 จำนวนครัวเรือนเกษตรกร ปี 2568

อำเภอ	จำนวน ครัวเรือน	จำนวน ครัวเรือน เกษตรกร	ร้อยละจำนวน ครัวเรือนเกษตรกร/ ครัวเรือนทั้งหมด	จำนวนประชากร ภาคการเกษตร (ราย)
1.เมืองเพชรบุรี	54,110	7,274	13.44	16,748
2.เขาย้อย	21,142	5,064	23.95	6,458
3.หนองหญ้าปล้อง	7,435	3,751	50.45	9,203
4.ชะอำ	67,589	7,212	10.67	20,111
5.ท่ายาง	36,729	11,480	31.26	35,469
6.บ้านลาด	18,785	10,137	53.96	22,470
7.บ้านแหลม	18,815	3,235	17.19	8,818
8.แก่งกระจาน	16,593	6,783	40.88	12,233
รวม	241,198	54,936	22.78	131,510

4) ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญของจังหวัดเพชรบุรี

ตารางที่ 13 ด้านการปลูกพืชเศรษฐกิจของจังหวัด ปีการผลิต 2568

ชนิดพืช	จำนวน เกษตรกร (ครัวเรือน)	เนื้อที่ เพาะปลูก (ไร่)	เนื้อที่ เก็บเกี่ยว (ไร่)	ปริมาณ ผลผลิต(ตัน)	ผลผลิต/ไร่ (กก.)	ราคาขาย ณ ไร่นา (บาท)/กก.	มูลค่าสินค้า (ล้านบาท)
1. ข้าวนาปี	21,547	257,247	257,247	181,070	704	7.28	1,318.19
2. ข้าวนาปรัง	15,155	178,465	178,465	127,221	713	6.25	795.13
3. อ้อยโรงงาน	344	40,571	38,960	308,578	7,920	1.13	348.69
4. สับปะรดโรงงาน	1,818	52,244	37,105	118,978	3,207	10.13	1,205.25
5. มะนาว	5,930	34,524	26,715	39,277	1,470	25.36	996.06
6. กลั้วหอมทอง	2,101	10,890	7,143	18,170	2,544	13.57	246.57
7. กลั้วน้ำว้า	6,211	35,489	25,443	45,351	1,782	15.90	721.08
8. มะพร้าวแก่	4,318	16,169	12,791	10,879	851	17.58	191.25
9. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	148	4,665	4,665	2,770	594	10.00	27.70
10. ชมพูเพชรสายรุ้ง	183	253	226	293	1,296	148.26	43.44
11. เกลือสมุทร	237	18,720	18,720	266,554	14,239	0.70	186.59

(ข้อมูล : สำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบุรี,ม.ค. 2569)

5) ข้อมูลสินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จังหวัดเพชรบุรี

ตารางที่ 14 สินค้าเกษตรที่ได้รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) จังหวัดเพชรบุรี

ชนิดสินค้า	หน่วยนับ	จำนวน
<u>ด้านพืช</u> มะนาวเพชรบุรี (ทะเบียนเลขที่ : สข 56100051 วันที่ขึ้นทะเบียน 16 เมษายน 2551) ชมพูเพชร (ทะเบียนเลขที่ : สข 53100034 วันที่ขึ้นทะเบียน 17 เมษายน 2561) กลั้วหอมทอง (ทะเบียนเลขที่ : สข 67100224 วันที่ขึ้นทะเบียน 27 กันยายน 2561)	ชนิด	3
<u>สินค้าแปรรูป</u> น้ำตาลโตนดเมืองเพชร (ทะเบียนเลขที่:สข 56100084 วันที่ขึ้นทะเบียน 16 เมษายน 2551) ขนมหม้อแกง (ทะเบียนเลขที่:สข 56100049 วันที่ขึ้นทะเบียน 1 เมษายน 2552)	ชนิด	2

6) การเพาะปลูกและผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัดเพชรบุรี

ตารางที่ 15 ข้อมูลการเพาะปลูกและร้อยละผลผลิตเก็บเกี่ยวรายเดือนของสินค้าเกษตรของจังหวัด

หน่วย : ร้อยละ

ชนิดสินค้า	ปี ๒๕๖๘												ปี ๒๕๖๙											
	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย	ตค	พย	ธค	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย	ตค	พย	ธค
พืช																								
๑.กล้วยน้ำว้า																								
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ช่วงเวลาการออกผลผลิต	๘.๒๑	๗.๙๕	๗.๑๒	๗.๕๘	๗.๓๔	๘.๕๗	๘.๒๖	๘.๕๕	๙.๔๓	๙.๑๙	๙.๙๕	๗.๘๙	๘.๒๔	๗.๘๗	๗.๐๔	๗.๖๗	๗.๓๒	๘.๖๐	๘.๓๓	๘.๕๙	๙.๕๗	๙.๑๕	๙.๖๗	๗.๙๕
(ร้อยละ)																								
๒.กล้วยหอมทอง																								
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ช่วงเวลาการออกผลผลิต	๖.๔๓	๘.๕๕	๑๖.๑๗	๗.๕๘	๗.๓๔	๘.๕๗	๘.๒๖	๘.๕๕	๙.๔๓	๙.๑๙	๙.๙๕	๗.๘๙	๘.๒๔	๗.๘๗	๗.๐๔	๗.๖๗	๗.๓๒	๘.๖๐	๘.๓๓	๘.๕๙	๙.๕๗	๙.๑๕	๙.๖๗	๘.๒๔
(ร้อยละ)																								
๓. เกลือทะเล																								
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ช่วงเวลาการออกผลผลิต	๕.๓๐	๕.๒๙	๑๐.๔๘	๖.๘๘	๕.๐๒						๐.๑๕	๔.๙๑	๕.๓๐	๕.๒๙	๑๐.๔๘	๖.๘๘	๕.๐๒							
(ร้อยละ)																								
๔.ข้าวนาปรัง																								
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ช่วงเวลาการออกผลผลิต					๐.๓๔	๒๙.๒๒	๖๖.๕๗	๓.๗๙	๐.๐๘								๐.๓๕	๒๙.๗๙	๖๕.๘๙	๓.๘๙	๐.๐๙			
(ร้อยละ)																								
๕.ข้าวนาปี																								
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ช่วงเวลาการออกผลผลิต									๐.๔๐	๓.๗๙	๑๔.๘๕	๖.๘๕	๑๒.๒๕	๐.๑๓	๐.๐๘	๐.๐๔	๐.๐๐๓				๐.๔๐	๓.๘๘	๑๕.๙	๖.๘๗
(ร้อยละ)																								
๖.ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์																								
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ช่วงเวลาการออกผลผลิต							๐.๐๔	๐.๒๔	๐.๓๙	๓.๕๘	๗.๙๘	๑๐.๖๘	๕.๒๐							๐.๐๔	๑.๓๓	๑.๔๙	๔.๓๙	๗.๗.๐๑
(ร้อยละ)																								
๗.ชมพู่เพชรสายรุ้ง																								
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ช่วงเวลาการออกผลผลิต	๔๑.๒๓	๒๒.๔๐	๑๘.๓๙	๑๓.๗๙	๓.๔๐	๐.๗๙							๔๑.๔๔	๒๒.๖๒	๑๘.๓๘	๑๓.๓๖	๓.๔๐	๐.๗๙						
(ร้อยละ)																								
๘.มะนาว																								
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ช่วงเวลาการออกผลผลิต	๘.๒๙	๗.๒๑	๖.๘๗	๖.๕๕	๘.๔๖	๑๐.๖๐	๑๐.๗๓	๘.๔๐	๘.๐๒	๘.๔๔	๘.๓๕	๘.๐๙	๘.๒๘	๗.๒๐	๖.๘๖	๖.๕๖	๘.๔๙	๑๐.๕๘	๑๐.๗๔	๘.๔๓	๘.๐๒	๘.๔๓	๘.๓๓	๘.๑๐
(ร้อยละ)																								
๙.มะพร้าวแก่																								
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ช่วงเวลาการออกผลผลิต	๗.๐๑	๘.๓๙	๙.๙๖	๑๐.๖๑	๑๐.๖๒	๗.๗๔	๘.๖๘	๗.๘๘	๘.๒๘	๖.๖๒	๗.๐๕	๗.๑๖	๗.๐๕	๘.๓๐	๙.๙๓	๑๐.๕๕	๑๐.๒๓	๗.๘๒	๘.๕๗	๕.๖๘	๓.๗๕	๗.๗๗	๙.๓๔	๗.๔๙
(ร้อยละ)																								
๑๐.สับปะรดโรงงาน																								
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ช่วงเวลาการออกผลผลิต	๘.๖๙	๙.๒๙	๘.๐๓	๙.๗๘	๑๑.๙	๙.๑๗	๘.๕๙	๕.๖๑	๓.๖๕	๘.๒๙	๙.๕๑	๗.๔๗	๙.๑๒	๙.๐๙	๘.๑๖	๙.๘๔	๑๑.๖	๙.๕๒	๘.๕๕	๕.๖๘	๓.๗๕	๗.๗๗	๙.๓๔	๗.๔๙
(ร้อยละ)																								
๑๑.อ้อยโรงงาน																								
ช่วงเวลาการเพาะปลูก																								
ช่วงเวลาการออกผลผลิต	๒๘.๐๘	๒๐.๙๘	๑๒.๒๘	๑.๘๐	๐.๐๙	๐.๐๐	๐.๐๒	๐.๐๒	๐.๓๙	๐.๐๑	๑๕.๖๖	๑๘.๖๕	๒๙.๙๓	๑๙.๙๗	๑๒.๑๑	๒.๗๘	๐.๐๙	๐.๐๐	๐.๐๒	๐.๐๒	๐.๓๘			
(ร้อยละ)																								

(ที่มา: เกษตรจังหวัดเพชรบุรี, ๒๕๖๙)

- ห้วงระยะเวลาการเพาะปลูกพืช (ตามคํานิยม สศก. และ ทบก.ในบางประเภท)
- ปริมาณผลผลิตออก
- ปริมาณผลผลิตออกมากที่สุด

12. ด้านการปศุสัตว์

ตารางที่ 16 จำนวนปริมาณสัตว์และมูลค่าผลผลิตปศุสัตว์จังหวัดเพชรบุรี ปี 2568

ชนิดสัตว์	เกษตรกร (ราย)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	มูลค่าปศุสัตว์ (บาท)	มูลค่าผลผลิต (บาท)	รวมมูลค่าผลผลิต (บาท)
กระบือ	330	907	27,210,000	2,790,000	30,000,000
แกะ	38	1,450	5,800,000	2,320,000	8,120,000
แพะ	706	35,999	125,996,500	48,598,650	174,595,150
ไก่เนื้อ	209	2,028,117	141,968,190	830,497,600	972,465,790
ไก่พื้นเมือง	9,310	363,789	43,654,680	65,753,400	109,408,080
ไข่ไก่	821	256,436	46,158,480	272,847,904	319,006,384
ไข่นกกระทา	9	36,912	1,845,600	18,944,676	20,790,276
โคเนื้อ	13,116	242,476	3,849,520,000	750,150,000	3,667,670,000
โคนม	330	12,366	556,470,000	316,561,000	873,031,000
เป็ดเนื้อ	137	3,913	469,560	1,424,400	1,893,960
เป็ดไข่	494	155,199	23,279,850	169,094,785	192,374,635
สุกร	1,078	103,353	826,824,000	1,756,680,000	2,583,504,000

ตารางที่ 17 การขอขึ้นทะเบียนกลุ่มเกษตรกรด้านปศุสัตว์จังหวัดเพชรบุรี ปี 2568

อำเภอ	ประเภทกลุ่ม/ชนิดสัตว์ ที่ขอขึ้นทะเบียน (กลุ่ม)								
	พืช อาหารสัตว์	ไก่พื้นเมือง	โคเนื้อ	โคขุน	แพะ	แพะ- แกะ	ผึ้ง	แปรรูป	รวม
เมือง		1	5	3					
เขาย้อย			5						
แก่งกระจาน	1		4		1				
บ้านลาด			2	1					
ท่ายาง		2	9	6	6				
ชะอำ		2	3	2	6	1			
บ้านแหลม			8		1				
หนองหญ้าปล้อง	1		4		2		1		
รวม	2	5	40	12	16	1	1		77

ตารางที่ 18 โรงฆ่าสัตว์ โรงงานผลิตอาหารสัตว์ และสถานพยาบาลสัตว์ ที่ได้รับอนุญาต จังหวัดเพชรบุรี ปี 2568

อำเภอ	ประเภทโรงฆ่าสัตว์ (แห่ง)				โรงงานผลิตอาหารสัตว์ (แห่ง)	สถานพยาบาลสัตว์ (แห่ง)
	สุกร	โค	ไก่	รวม		
เมือง	4	4	3	11	2	17
เขาย้อย	2	-	-	2	4	-
แก่งกระจาน	-	1	-	1	-	-
บ้านลาด	3	1	-	4	1	1
ท่ายาง	2	1	2	5	3	6
ชะอำ	6	3	3	12	2	8
บ้านแหลม	-	3	3	6	-	2
หนองหญ้าปล้อง	1	-	-	1	-	-
รวม	18	13	11	42	12	34

(ข้อมูล : ปศุสัตว์จังหวัดเพชรบุรี, 2569)

13. ด้านการประมง

1) จำนวนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (ทบ.1) จำนวน 988 ราย 1,045 ฟาร์ม
พื้นที่เลี้ยง 21,326.20 ไร่

ตารางที่ 19 จำนวนเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (แยกรายอำเภอ) ปี 2568

ที่	อำเภอ	จำนวนเกษตรกร (ราย)	จำนวนฟาร์ม (ฟาร์ม)	พื้นที่เลี้ยง (ไร่)
1	แก่งกระจาน	18	18	11.51
2	เขาย้อย	116	122	4,214.75
3	ชะอำ	12	12	58.78
4	ท่ายาง	68	69	295.65
5	บ้านลาด	5	5	7.75
6	บ้านแหลม	523	557	15,126.37
7	เมืองเพชรบุรี	204	220	1,587.13
8	หนองหญ้าปล้อง	42	42	24.26
รวม		2,328	988	1,045

(ที่มา:สำนักงานประมงจังหวัดเพชรบุรี, 2569)

2) ข้อมูลทะเบียนผู้ประกอบการด้านการประมง (ทบ.2)

- เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียน จำนวน ...172..... ราย

1. ผู้ค้าปัจจัยการผลิตสัตว์น้ำ	จำนวน	4	ราย
2. แพ/พ่อค้าคนกลาง/ผู้รวบรวม	จำนวน	112	ราย
3. สถานประกอบการแปรรูปเบื้องต้น	จำนวน	21	ราย
4. สถานประกอบการห้องเย็น	จำนวน	3	ราย
5. สถานประกอบการแปรรูปพื้นเมือง	จำนวน	19	ราย
6. ผู้นำเข้า-ส่งออกสัตว์น้ำ	จำนวน	13	ราย

3) ข้อมูลทะเบียนเกษตรกรผู้ทำการประมง (ทบ.3) จำนวน 2,748 ราย ดังนี้

1. อำเภอแก่งกระจาน	จำนวน	219	ราย
2. อำเภอเขาย้อย	จำนวน	4	ราย
3. อำเภอชะอำ	จำนวน	295	ราย
4. อำเภอท่ายาง	จำนวน	38	ราย
5. อำเภอบ้านลาด	จำนวน	4	ราย
6. อำเภอบ้านแหลม	จำนวน	1,811	ราย
7. อำเภอเมืองเพชรบุรี	จำนวน	277	ราย
8. อำเภอหนองหญ้าปล้อง	จำนวน	100	ราย

4) ข้อมูลปริมาณผลผลิตด้านการประมงของจังหวัดเพชรบุรี

ตารางที่ 20 ด้านการประมงของจังหวัด ปี 2568

ชนิดสัตว์	จำนวน เกษตรกร (ราย)	พื้นที่การเลี้ยง		ผลผลิต (กิโลกรัม)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าผลผลิต (บาท)
		จำนวน พื้นที่ (ไร่)	จำนวนบ่อ (บ่อ)			
กุ้งทะเล	941	19,001.04	1,197	7,063,800	130	918,294,000
ปลานิล	210	979.85	388	548,800	40	21,952,000
ปลาสด	69	727.10	75	508,710	80	40,696,800
ปลากะพงขาว	46	294.80	109	252,000	100	25,200,000
หอยแครง	148	5626397	172	3,350,000	130	435,500,000
หอยแมลงภู่	211	4368.29	244	6,600,00	25	165,000,000
สาหร่ายพวงองุ่น	15	133	62	183,000	100	18,300,000

ตารางที่ 21 การรับรองมาตรฐานฟาร์ม GAP สินค้าประมง

ชนิดสัตว์น้ำ	มาตรฐานฟาร์ม	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่เลี้ยง (ไร่)
กุ้งขาวแวนนาไม	GAP กรมประมง	8	41.10
	GAP มกษ.	196	1,981.65
ปลากระพงขาว	GAP มกษ.	1	18.00
ปลาน้ำจืด	GAP กรมประมง	8	72.75
	GAP มกษ.	43	4,017
รวม	GAP กรมประมง	16	113.85
	GAP มกษ.	240	5,996.65

(ที่มา:สำนักงานประมงจังหวัดเพชรบุรี, 2569)

14. ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตร

ตารางที่ 22 ข้อมูลมาตรฐานสินค้าเกษตรจังหวัดเพชรบุรี

มาตรฐาน/ชนิดสินค้า	จำนวนพื้นที่ เกษตรกร (ราย)			เกษตรกร (ราย)
	แปลง	ฟาร์ม	พื้นที่ (ไร่)	
GAP				
1.พืช	398	-	2,214.65	326
2.ประมง (GAPกรมประมง,GAPมกษ.)	-	-	6,110.50	256
3.ปศุสัตว์ (GAP, GFM)	-	649	-	-
4.ข้าว	21	-	116.25	16
เกษตรอินทรีย์				
- พืช (รับรองแล้ว)	4	-	16-2-66	4
- ข้าว	4	-	16.8025	4
- ประมง	-	3	95.5	3
พื้นที่การรับรองแบบมีส่วนร่วม (PGS)	-	-	79.2	3
มาตรฐานการผลิตผ้าไหมไทยตรานกยูงพระราชทาน (ปี 2568 - ปัจจุบัน)	กลุ่ม/เมตร			
- สีทอง (Royal Thai Silk)	-			
- สีเงิน (Cassic Thai Silk)	3/105			
- สีน้ำเงิน (Thai Silk)	2/34			
- สีเขียว (Thai Silk Blend)	4/50			

(ที่มา:ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวราชบุรี, ประมงจังหวัด, ปศุสัตว์จังหวัด, ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเพชรบุรี,ศูนย์หม่อนไหมฯ, 2569)

15. สหกรณ์ สถาบันเกษตรกร และองค์กรเกษตรกร

(1) การจัดตั้งมาตรฐานคุณภาพสหกรณ์ในจังหวัดเพชรบุรี (เฉพาะสหกรณ์การเกษตร) รวม 26 แห่ง ดังนี้

- ระดับชั้น 1 จำนวน 6 แห่ง
- ระดับชั้น 2 จำนวน 8 แห่ง
- ระดับชั้น 3 จำนวน 12 แห่ง

(2) มูลค่าธุรกิจสหกรณ์ รวม 22,078.42 ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ 30 กันยายน 2568)

2.1 ธุรกิจสหกรณ์ 22,031,041,017.81 บาท

2.2 กลุ่มสหกรณ์ 47,384,521.25 บาท

1) ประเภทสหกรณ์และจำนวนสมาชิกภายในจังหวัดเพชรบุรี

ตารางที่ 23 จำนวนสหกรณ์และจำนวนสมาชิก (ณ 31 ธันวาคม 2568)

ประเภทสหกรณ์	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	จำนวนสมาชิก (ราย)
สหกรณ์ภาคการเกษตร	25	61,629
1. สหกรณ์การเกษตร	22	58,182
2. สหกรณ์ประมง	1	274
3. สหกรณ์นิคม	2	3,200
สหกรณ์นอกภาคการเกษตร	63	152,340
4. สหกรณ์ออมทรัพย์	7	19,299
6. สหกรณ์บริการ	8	1,233
7. สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน	48	131,808
รวม	88	213,969

(ข้อมูล สหกรณ์จังหวัดเพชรบุรี, ๒๕๖๙)

2) ประเภทสถาบันเกษตรกรจังหวัดเพชรบุรี

ตารางที่ 24 จำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกรจังหวัดเพชรบุรี ปี 2568

อำเภอ	กลุ่มเกษตรกร		กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร		กลุ่มยุวเกษตรกร		กลุ่มวิสาหกิจชุมชน	
	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก
เมืองเพชรบุรี	10	124	11	117	3	42	32	582
เขาย้อย	5	65	6	117	4	84	23	603
หนองหญ้า	3	30	6	62	7	116	44	323
ชะอำ	6	137	7	110	6	89	78	1,302
ท่ายาง	6	118	9	101	7	121	115	1,531
บ้านลาด	6	103	8	89	6	61	50	789
บ้านแหลม	7	73	4	41	4	88	24	267
แก่งกระจาน	6	60	7	70	5	54	84	776
รวม	49	710	58	707	42	655	450	6,173

(ข้อมูล เกษตรจังหวัดเพชรบุรี)

๓) ข้อมูล Smart Farmer, Young Smart Farmer จังหวัดเพชรบุรี

ตารางที่ 25 Smart Farmer, Young Smart Farmer ปี 2568

อำเภอ	Smart Farmer (SF) (ราย)	Young Smart Farmer (YSF) (ราย)
เมืองเพชรบุรี	127	48
เขาย้อย	159	24
หนองหญ้าปล้อง	144	18
ชะอำ	137	45
ท่ายาง	163	49
บ้านลาด	156	54
บ้านแหลม	114	41
แก่งกระจาน	162	24
รวม	1,162	303

16. ข้อมูลจำนวนอาสาสมัครเกษตรกรของจังหวัดเพชรบุรี

ตารางที่ 26 จำนวนอาสาสมัครเกษตรกร ปี 2568

อำเภอ	ครู บัญชี	หมอ ดิน อาสา	ประมง อาสา	เศรษฐกิจ อาสา	ครู ยาง	อาสา สมัคร ปฏิรูป ที่ดินฯ	อาสา สมัคร เกษตร และ สหกรณ์	อาสา ปศุสัตว์	อาสา ฝน หลวง	อาสา สมัคร สหกรณ์	อาสา. สมัคร ชลประ ทาน	ชาว นา อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	สารวัตร เกษตร อาสา	ไหม อาสา	Q อาสา	รวม สาขา (นับซ้ำ)	รวม บุคคล (ไม่นับซ้ำ)
เมืองเพชรบุรี	18	167	37	1	0	0	0	15	11	72	57	1	180	16	0	12	587	464
เขาย้อย	11	68	8	1	0	12	0	14	11	0	9	0	57	40	0	4	235	184
หนองหญ้า	5	36	3	1	1	7	0	11	4	0	10	0	45	43	0	2	168	140
ชะอำ	5	78	19	1	0	3	0	33	5	0	30	1	92	35	0	1	303	263
ท่ายาง	10	137	3	1	0	5	0	20	12	4	39	1	163	53	0	2	450	384
บ้านลาด	17	142	2	1	0	0	0	22	14	70	34	1	153	36	0	1	493	416
บ้านแหลม	4	51	15	1	0	0	0	18	9	5	17	1	85	28	0	7	241	191
แก่งกระจาน	6	60	3	1	1	0	0	22	15	0	6	0	76	9	0	3	202	167
รวมทั้งสิ้น	76	739	90	8	2	27	0	155	81	151	202	5	851	260	0	32	2,679	2,209

(ข้อมูล สำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบุรี, เมย.2569)

17. ข้อมูลส่งเสริมระบบเกษตรแปลงใหญ่จังหวัดเพชรบุรี

โครงการส่งเสริมระบบเกษตรแปลงใหญ่จังหวัดเพชรบุรี มีจำนวนทั้งสิ้น 54 แปลง พื้นที่รวมทั้งสิ้น 45,752.5 ไร่ จำนวนเกษตรกร รวม 2,393 ราย แยกได้ ดังนี้

ตารางที่ 27 การส่งเสริมระบบเกษตรแปลงใหญ่จังหวัดเพชรบุรี (ปี 2559-2567)

ชนิดสินค้า	จำนวนแปลง / ที่ตั้ง	พื้นที่	จำนวนเกษตรกร
ข้าว	34 แปลง (เมืองฯ 11 , บ้านลาด 9 ,บ้านแหลม 6 ท่ายาง 4 ,เขาย้อย 3, ชะอำ 1 แปลง)	29,995.75	1,508
กล้วยหอมทอง	3 แปลง (บ้านลาด 2, ท่ายาง 1 แปลง)	2,488	104
กล้วยน้ำว้า	1 แปลง (ท่ายาง)	663.75	34
สับปะรด	3 แปลง (หนองหญ้าปล้อง 1, ท่ายาง 1, ชะอำ 1 แปลง)	3,203	102
อ้อยโรงงาน	2 แปลง (ท่ายาง 1, หนองหญ้าปล้อง 1 แปลง)	2,634	62
เกลือทะเล	1 แปลง (บ้านแหลม)	812.25	33
โคเนื้อ/โคขุน	2 แปลง (แก่งกระจาน 1, เมือง 1)	675	69
หญ้าเนเปียร์	1 แปลง (แก่งกระจาน)	300	36
มะพร้าวแก่	1 แปลง (บ้านแหลม)	585.50	38
มะนาว	1 แปลง (ท่ายาง)	213.25	33
ชมพู	1 แปลง (เมืองเพชรบุรี)	46.75	34
ถั่วลิสง	1 แปลง (เขาย้อย)	636.25	54
ผึ้งโพรง	1 แปลง, (แก่งกระจาน)	314	30
ทุเรียน	1 แปลง, (แก่งกระจาน)	551	31
ผัก/สมุนไพร	1 แปลง (ชะอำ)	31.50	32

สถิติแปลงใหญ่รายปี (ปี 2559-2569)

- แปลงปี 2559 จำนวน 7 แปลง - แปลงปี 2560 จำนวน 33 แปลง
- แปลงปี 2561 จำนวน 3 แปลง - แปลงปี 2562 จำนวน 2 แปลง
- แปลงปี 2563 จำนวน 2 แปลง - แปลงปี 2564 จำนวน 1 แปลง
- แปลงปี 2565 จำนวน 2 แปลง - แปลงปี 2566 จำนวน 1 แปลง
- แปลงปี 2567 จำนวน 2 แปลง - แปลงปี 2569 จำนวน 1 แปลง

ตารางที่ 28 ข้อมูลการส่งเสริมระบบเกษตรแปลงใหญ่จังหวัดเพชรบุรี (ปี 2559-2569) แยกรายแปลง

ที่	ชนิดพืช	ตำบล	อำเภอ	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	ปีที่เข้าร่วม
1	ข้าว	หนองขนาน	เมืองเพชรบุรี	147	2,256.75	2559
2	"	บ้านกุ่ม	"	33	597.25	2560
3	"	นาพันสาม	"	86	2,471.00	2560
4	"	โพไร่หวาน	"	37	756.00	2560
5	"	บางจาก	"	36	615.00	2560
6	"	ต้นมะพร้าว	"	38	612.00	2560
7	"	บางจาน	"	30	790.00	2560
8	"	หนองพลับ	"	30	398.25	2560
9	"	ช่องสะแก	"	41	646.75	2560
10	"	ดอนยาง	"	43	511.25	2563
11	"	โพพระ	"	31	678.00	2569
12	"	บ้านทาน	บ้านลาด	53	1,067.00	2560
13	"	ไร่มะขาม	"	50	1,429.75	2559
14	"	ไร่โคก	"	32	411.75	2559
15	"	ไร่สะท้อน	"	35	716.25	2560
16	"	ห้วยช้าง	"	32	1,923.50	2560
17	"	หนองกะปุ	"	30	1,169.25	2560
18	"	สมอพลี	"	38	931.75	2560
19	"	โรงเข้	"	32	575.75	2560
20	"	ท่าช้าง	"	58	705.50	2567
21	"	บางแก้ว	บ้านแหลม	28	763.75	2560
22	"	ปากทะเล	"	29	650.00	2560
23	"	บางขุนไทร	"	38	638.00	2560
24	"	บ้านแหลม	"	34	750.00	2560
25	"	บางครก	"	50	1,600.25	2560
26	"	ท่าแร่	"	17	281.25	2560
27	"	ท่าไม้รวก	ท่ายาง	52	500.50	2559
28	"	หนองจอก	"	60	1,055.75	2559
29	"	วังไคร้	"	62	981.75	2559
30	"	ท่าคอย	"	30	341.75	2560

ที่	ชนิดพืช	ตำบล	อำเภอ	เกษตรกร (ราย)	พื้นที่ (ไร่)	ปีที่เข้าร่วม
31	ข้าว	หนองชุมพล	เขาย้อย	65	1,103.00	2560
32	"	บางเค็ม	"	37	555.00	2560
33	"	ทับคาง	"	36	535.25	2560
34	"	หนองศาลา	ชะอำ	58	976.75	2562
35	กล้วยหอมทอง	ท่ายาง	ท่ายาง	25	396.50	2560
36		ตำหรุ	บ้านลาด	36	1,205.50	2560
37	"	ถ้ำรงค์	"	43	886.00	2560
38	กล้วยน้ำว้า	กัลดีหลวง	ท่ายาง	34	663.75	2561
39	สับปะรด	หนองหญ้าปล้อง	หนองหญ้าปล้อง	39	1,487.25	2560
40	"	เขากระปุก	ท่ายาง	31	894.00	2561
41	"	ดอนขุนห้วย	ชะอำ	32	821.75	2562
42	อ้อยโรงงาน	เขากระปุก	ท่ายาง	31	1,102.00	2560
43	"	หนองหญ้าปล้อง	หนองหญ้าปล้อง	31	1,532.00	2561
44	เกลือทะเล	บางแก้ว	บ้านแหลม	33	812.25	2560
45	หญ้าเนเปียร์	แก่งกระจาน	แก่งกระจาน	36	300.00	2560
46	โคเนื้อ	พุสวรรค์	แก่งกระจาน	40	375.00	2560
47	โคขุน	หนองขนาน	เมืองเพชรบุรี	29	300.00	2563
48	มะนาว	พุสวรรค์	แก่งกระจาน	33	213.25	2559
49	มะพร้าว	บางครก	บ้านแหลม	38	585.50	2560
50	ชมพูเพชรสายรุ้ง	บ้านกุ่ม	เมืองเพชรบุรี	34	46.75	2564
51	ถั่วลิสง	หนองชุมพล	เขาย้อย	54	636.25	2565
52	ฝักรอง	แก่งกระจาน	แก่งกระจาน	30	314.00	2565
53	ทุเรียน	ป่าเต็ง	แก่งกระจาน	30	551.00	2566
54	ผัก	เขาใหญ่	ชะอำ	32	31.50	2567

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดเพชรบุรี, 2569.

18. จำนวนโครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

จังหวัดเพชรบุรี มีศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ทั้งสิ้น 8 แห่ง มีหน้าที่ถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสมกับชุมชน และศูนย์เครือข่าย จำนวน 121 ศูนย์ ในพื้นที่ทั้ง 8 อำเภอ ดังนี้

ตารางที่ 29 ศูนย์เครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) แยกรายอำเภอ

อำเภอ	ที่ตั้ง	เกษตรกรต้นแบบ ศพก. หลัก	สินค้าหลัก	ศูนย์ เครือข่าย
เมืองเพชรบุรี	หมู่ 2 ตำบลหนองขนาน	นายสมพงษ์ หล้าทอง	ข้าว	18
เขาย้อย	หมู่ 6 ตำบลหนองชุมพล	นายเครือ จินแส	พืชผัก	18
หนองหญ้าปล้อง	หมู่ 3 ตำบลหนองหญ้าปล้อง	นายรัตนพงศ์ นิมवाद	สับปะรด	17
ชะอำ	หมู่ 2 ตำบลนายาง	นางสาวทัดทอง พรหมณี	ข้าว	12
ท่ายาง	หมู่ 3 ตำบลท่าคอย	นายเสรี โค้วไล่	พืชผัก	22
บ้านลาด	หมู่ 5 ตำบลถ้ำรงค์	นายบรรพต มามาก	ข้าว	12
บ้านแหลม	หมู่ 6 ตำบลบางแก้ว	นายอ่อน ชูทอง	ข้าว	12
แก่งกระจาน	หมู่ 6 ตำบลพุทธสวรรค์	นายคำรณ ศรีแจ้	ไม้ผล	10
รวม				121

19. การเก็บรักษาสินค้าเกษตรและตลาดกระจายสินค้า

1) โรงสีข้าวในจังหวัดเพชรบุรี

อ.เมือง

1. โรงสีทวีรวมมิตร
2. TM Thai Rice Co.,Ltd.ทีเอ็มไทยไรซ์ จำกัด
3. โรงสีเพื่อไพศาลพานิช เพชรบุรี (บ้านทุ่งเพื่อ)
4. โรงสีสหกรณ์การเกษตรเมืองเพชรบุรี จำกัด

อ.ท่ายาง

1. โรงสีสมบัติประเสริฐ สาย 1
2. โรงสีเพชรบุรีไรซ์มิล
3. โรงสีเจริญสิน
4. บริษัท ชนาสินไรซ์ จำกัด
5. โรงสีเจริญวัฒนา 2

อ.บ้านลาด

1. บริษัท เพชรบุรีอินเตอร์ไรซ์ จำกัด
2. โรงสีข้าววิสาหกิจชุมชนตำบลไร่มะขาม
3. โรงสีข้าวไทยถาวร Rice Mills
4. โรงสีไร่ใหญ่

อ.บ้านแหลม

1. โรงสีห้วยรถเหมืองกลาง (HuaRodMuangKlang Rice Mill)

อ.ชะอำ

1. โรงสี ส.ทรัพย์ปรีชา
2. โรงสีเจริญวัฒนา
3. โรงสีเพชรบุรีอินเตอร์ไรซ์
4. โรงสีไทยเจริญธัญญา

อ.เขาย้อย

1. โรงสีไทยพุดผล
2. โรงสีสหกรณ์การเกษตรเขาย้อย
3. โรงสีข้าวชุมชนบ้านคีรีวงศ์

อำเภอเขาย้อย

1. โรงสีไทยพุดผล (ต.บางเค็ม)
2. โรงสีวงศ์ทวีทรัพย์ (ต.บางเค็ม)
3. โรงสีหนองกะพ้อ (ต.หนองชุมพลเหนือ)
4. โพธิ์ทอง โรงสี (ต.หนองชุมพลเหนือ)

2) **โครงสร้างการตลาด และศูนย์กลางการตลาดที่สำคัญ** เป็นที่จำหน่ายสินค้าอุปโภค-บริโภค มี 4 ประเภท ดังนี้

1. **ห้างสรรพสินค้า/ซูเปอร์มาเก็ต/พลาซ่า/Outlet** มีจำนวน 32 แห่ง ในพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี
2. **ตลาดกลางพืชผลการเกษตร** ที่ได้รับการสนับสนุนจาก กรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวง

เกษตรและสหกรณ์ จำนวน 2 แห่ง

1) ตลาดกลางพืชผลการเกษตรของสหกรณ์การเกษตรบ้านลาด จำกัด ตั้งอยู่ที่ตำบลบ้านลาด อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี โทร.032-491-1268

2) ตลาดกลางพืชผลการเกษตรของสหกรณ์การเกษตรท่ายาง จำกัด สำนักงานตั้งอยู่ที่ 157/57 หมู่ 5 ตำบลท่ายาง (หนองบัว) อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี โทร. 032-461-1534

3. **ตลาดสดจังหวัดเพชรบุรี** จำนวน 11 แห่ง ดังนี้

- 1) ตลาดสด สำนักงานทรัพย์สินฯ ถนนพานิชเจริญ ต.ท่าราบ อ.เมือง จ.เพชรบุรี
- 2) ตลาดอนามัย สำนักงานทรัพย์สินฯ ถ.มาตยาวงศ์ ต.ท่าราบ อ.เมือง จ.เพชรบุรี
- 3) ตลาดสดเทศบาลท่ายาง ม.1 ถ.สายใหญ่สายกลาง ต.ท่ายาง อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี
- 4) ตลาดเอกชนคุณสำรวย ทองเทศ เลขที่ 150 ม.1 ซอย 10 อ.ท่ายาง จ.เพชรบุรี
- 5) ตลาดเทศบาลเมืองชะอำ ถ.ราษฎร์พลี ต.ชะอำ อ.ชะอำ จ.เพชรบุรี
- 6) ตลาดน้ำเพชร (ใหม่) ไกลวัดต้นสน ม.2 ต.บ้านแหลม อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี
- 7) ตลาดน้ำเพชร (เก่า) ม.3 ต.บ้านแหลม อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี

- 8) ตลาดสดเทศบาลตำบลเขาย้อย ม.5 ต.เขาย้อย อ.เขาย้อย จ.เพชรบุรี
- 9) ตลาดสดสหกรณ์การเกษตรบ้านลาด ตั้งอยู่ ม.7 ต.บ้านลาด อ.บ้านลาด จ.เพชรบุรี
- 10) ตลาดใหม่ (แม่แตงไทย) ม.2 ต.บ้านแหลม อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี
- 11) ตลาดเพชรน้ำหนึ่ง ม.2 ต.บ้านแหลม อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี

4. ตลาดนัด

ตลาดนัดในจังหวัดเพชรบุรี ตั้งอยู่ตามพื้นที่อำเภอต่าง ๆ ขายของที่มีความหลากหลายชนิด ทั้งสินค้าอุปโภคบริโภค แต่เน้นสินค้า ประเภทสัตว์ เนื้อสัตว์ ผัก ผลไม้หรือ อาหารที่มีสภาพเป็นของสด ประกอบหรือปรุงแล้ว หรือของเสียง่าย ซึ่งสามารถเป็นได้ทั้งตลาดที่มีในสถานที่ถาวรหรือไม่มี โครงสร้างที่ถาวรก็ได้ จำหน่ายเป็นประจำทุกสัปดาห์ๆ ละ 1-2 ครั้ง มีทั้งเปิดตอนเช้า และตอนเย็น.

